

Izloži ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 25.—; za iz-
semetvo Din 40.— neobvezno.
Oglaš po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5/L
Telefon št. 3073 in 3004, ponoči tudi
št. 3034.
Rekopis se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištev: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3094.
Izredni urednik: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 3097.
Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta
—
Račun pri poštnem črt. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.843 — Praha čialo 78.180,
Wien, Nr. 305.341.

Odločilna borba med hegemonizmom in uvidevnostjo

Bilanca dosedanjih posvetovanj v Beogradu

Vsi Hrvati, brez razlike strank, so enodušni v sodbi, da je mogoča le volilna nevtralna vlada. — Hegemonisti v obupnem naporu izrabljajo še zadnje trenutke. — Odločitev lahko pade vsak hip

Ljubljana, 18. julija.

V Beogradu hazardirajo z usodo države. Nočejo videti dalekosežnosti dejstva, da sta poslanska klub SDS in HSS izpraznila svoje klubske prostore v Beogradu in jih prenesla v Zagreb. Gibanje se zajeda vedno globlje; kulturne, gospodarske in stanovske organizacije v hrvatskih pokrajinah učejo z beograjskimi centralami imeti nobene opravke. Odklanjajo tudi vabila na strogo strokovne konference.

Kaj zahteva KDK? Stvari, ki so naravne in po tragičnih dogodkih samo po sebi umevne: razpust okrvavljene Narodne skupščine in svobodne volitve. To zato, ker je po dogodkih, ki v parlamentarni zgodovini po svoji tragičnosti nimajo primera, treba dobiti sodo naroda in to naroda tu in preko. Suvereniteta naroda zahteva, da dobi priliko, da k tako dalekosežnim dogodkom pove svoje mnenje. Politične stranke so samo izvrševalni volje in hotenja naroda in pametna ter resnično demokratska politična modrost zahteva, da se ugotovi, v koliko je narod po tako tragičnih dogodkih svoje politično znanje spremenil in v koliko ne. Ne, gre, da politične stranke narod prezirajo in mu hočejo nekako imputirati odobravanje vsega, kar se je zgodilo. Demokratsko načelo zahteva, da spoštujemo narodovo moralno kvaliteto in njegovo politično zrelost. Ni v redu, ako se to načelo gazi s trditvijo, da volitve itak ne morejo prinesiti bistvenih sprememb. Prav, toda vedeti je treba, da je taka volja naroda in ne samo želja sedanjih režimskih strank. Ljudstvu je treba dati priliko, da se izpove in pove, v koliko se z dogodki v Beogradu solidizirajo in kje smatra, da so skriti krivci krvavega razračunavanja v skupščini in vse nesreče, v katero smo zašli. Moč in sila države ležita v težkih trenutkih vedno v moči in sili naroda, v izrazu njegove volje, v koliko hoče to državo imeti zdravo in sposobno razvoja. Kdor formalno nosi odgovornost za usodo države in to v trenutku, ko ji je v srce zaboden nož in je nevarnost, da izkrevavi, je pred zgodovino in usodo naroda dolžan, da se proti vsem pomislekom ojnauči in reče: »In narod, kaj ti misliš?«

Zunanji svet brez dvoma treznejše gleda na naše domače prilike, kakor mi sami in je daleč od vsake sentimentalnosti. Sodba zunanjega sveta je jasna in enotna: Izhod iz krize države nudi samo svobodne volitve. Celo Italija je po svojem časopisju pustila povedati, da more odnosa z njo trajno in solidno urediti le nova skupščina. Netunske konvencije segajo predvsem v interesno sfero Hrvatov. Kakšna je državniška modrost, ki take konvencije hoče realizirati ravno v trenutku, ko je parlamentarna delegacija Hrvatov zapustila Beograd? Na dlani leži, da bi bila taka konvencija res le krpa papirja.

Režimske stranke blatijo in psujejo na vse strani ter se na žive in mrtve branijo novih volitev, ki naj bi bile svobodne. Intrige švigajo sem in tja. »Slovenec« je prevzel vlogo, da skuša razvojit Radića in Pribečevića, ne iz ljubezni do Radića ali Hrvatov, pač pa iz strahu za hegemonistični velsrbski režim, ki je v skupščini v obrambo samega sebe moral uporabljati orožje in pokončavati življenja. Edini razlog, ki naj ima vsaj navidez stvarno podlago, je trditev, da skupščina mora za to delati, da sprejme nettunske konvencije. Razlog, ki se mora v današnji situaciji zdeti naravnost smešen. Pravi neizgovorjeni razlog pa leži v strahu pred ljudsko sodbjo. Klerikalci volilna gesla na brzo roko kujejo in v njihovi kovačnici noč in dan ropota. Prepričani hočejo ljudsko vest, da bi se volitve ne vršile pod geslom obsojanja ali odobravanja velsrbskega hegemonističnega okrvavljenega režima, pač pa pod geslom obrambe časti dr. Korošca, odnosno pod geslom obrambe SLS. Zato so noč in dan na delu, da raz obleko dr. Korošca operejo krvave madeže, katere je prinesel iz Beograda domov. Režimske stranke se trudijo braniti svoje posestno stanje, mesto, da bi branile obstoj države. Medtem pa duša Hrvata čim dalje bolj pada v žalost, da za težko žalitev ne dobi pravega zadostneženja.

Na razvoju dogodkov smo soodgovorni tudi mi Slovenci po režimski stranki SLS, ki tudi pridno intrigira proti taki rešitvi krize, ki bi pomirila

Beograd, 18. julija i. Doslej v krizi še ni padla nobena odločilna rešitev. Toliko se pa medtem že ve, da so vsi Hrvati, ki so bili kot nevtralnici poklicani v Beograd in vzeti v kombinacijo za ministre v nevtralni vladi, dali izraza svojemu odločnemu prepričanju, da se morejo razmere sanirati samo z razpustom dosedanje Narodne skupščine. Ta enodušnost naziranj pri Hrvatih, ki so prišli iz različnih krajev države in ki niso bili doslej v nobenem medsebojnem stiku, je trapijala vse politične kroge v Beogradu. Doslej so ti krogi mislili, da KDK, zlasti Stepan Radić in Svetozar Pribečević slikajo razpoloženje med Hrvatji tako, kakor to njihove strankarski interesom najbolj odgovarja, da pa v resnici med Hrvatji ni tako odločnega razpoloženja. Odkar pa se ve, kakšno je mnenje tako zvanih nevtralnih Hrvatov, ki ne pripadajo političnim strankam, so pričeli drugače misliti tudi glede propozicij, ki jih je postavila KDK za rešitev krize. Sedaj spoznavajo, da te propozicije niso nikak strankarski maneuver, temveč da so formulirale to, kar čutijo najširši sloji naroda v prečanskih krajih sploh. Hrvati pa še posebej.

Zlasti globok vtis je napravilo dejstvo, da je eden izmed najodločnejših zastopnikov tega stališča, ki se je doslej smatralo samo za strankarsko stališče KDK, bil znani in mnogo uvaževani brviš župan splitskega mesta dr. Ivo Tartaglia, čeprav je proti njemu KDK v zadnjem času vodila ostro borbo v splitskem občinskem svetu in ga celo prisilila k odstopu. Zato je tem bolj značilno in pomembno dejstvo, da je isti dr. Tartaglia bil odločen tolače onega razpoloženja, ki ga je KDK formulirala v svojih znanih propozicijah kralju in ki jih je predsednik KDK Svetozar Pribečević osebno izročil kroni. Naravno se nocoj še ne ve, kake

sklepe bo storila krona. To se more tem manj vedeti, ker so na delu z jakimi vplivi srbijski politični krogi, ki skušajo z vsemi sredstvi preprečiti pravilno rešitev, t. i. imenovanje prave, resnične nevtralne vlade z volilnim mandatom. Sedanje srbijske stranke, ki dominirajo v Narodni skupščini, bi prav nerade zapustile zavzete pozicije, in to tem težje, ker bi se pri volitvah pod nevtralno vlado ne mogle opirati na pritisk državnega aparata v svojo korist. S to mislijo se v zavesti svoje notranje trhlosti kar ne morejo sprijazniti. Zato se te stranke upirajo na vse pretege taki rešitvi krize, ki bi obračunala z dosedanjim Narodno skupščino in ki bi se končala tako, da se imenuje nevtralna vlada z izrecnim mandatom za razpust parlamenta.

Kakor danes stoje stvari, se ne bo moglo uresničiti upanje teh srbijskih strank, da se imenuje nevtralna vlada, ki bi delala s sedanjo Nar. skupščino, ali pa vsaj vlada, ki bi začasno sodelovala z Narodno skupščino, dokler se ne rešijo gotovi posli. Danes se lahko smatra kot gotovo, da se med hrvatskimi nevtralci ne bo mogla naiti nobena oseba uglednejšega položaja, ki bi vstopila v nevtralno vlado z nalogom, delati s sedanjo Narodno skupščino.

Zato je upravičeno pričakovanje, da se bo kriza končno, ko se bodo proučila vsa stališča, rešila s sestavo nevtralne vlade, ki bo nevtralna ne samo po značaju oseb, iz katerih bo sestavljena, temveč bi tudi imela nalogo, da izvede svobodne volitve, svobodne za vse stranke, in na ta način razčisti ozračje v naši državi ter ustvari prave pogoje za pomirjenje duhov v prečanskih krajih in s tem za konsolidacijo naše države.

Usodne nevarnosti zavlačevanja krize

Apel beograjskih »Novosti« na odločujoče činitele. — Vsak dan zavlačevanja prinaša nove nevarnosti in težkoče za državo

Beograd, 18. julija, i. Pod naslovom »Krizo je treba takoj rešiti« pišejo današnje »Novosti«, da se morajo odgovorni činitelji porušiti z rešitvijo krize ter jo takoj rešiti. Pretekel je že skoro mesec dni od tragedije 20. junija, ki je vrgla državo v usodno krizo. Skoro mesec dni živi ves narod v razpoloženju, ki predstavlja veliko nevarnost za državo in poostrejuje odnose med raznimi deli države. Tako na eni kakor na drugi strani, v Beogradu in v Zagrebu, so duhovi znervirani od tega mrcvarjenja in pričakovanja akcije, ki se odlaga od dneva do dneva. Med tem pa strašna polemika med politikami in v tisku vliva olje na ogenj, da se še bolj razburjajo strankarske in plemenske

strasti, ki čimdalje bolj razširjajo prepad med Srbi in Hrvatji. Namesto, da bi se s hitro akcijo preprečilo oddaljevanje eni od drugih, se z zavlačevanjem omogoča polemika, ki neprestano drega v sveže rane. Namesto k ublažitvi prvih težkih vtisov in občutkov stranske skupščinske tragedije, se danes vračamo na fatalno junijsko psihozo. »Novosti« smatrajo, da je sedanji spor med Srbi in Hrvatji samo v prilog našim zunanjim nasprotnikom, ki komaj čakajo, da nas prevarijo z novimi zahtevami. »Treba je čimprej dati Hrvatim pravično zadoščenje ter brez izgubljanja časa pristopiti k ureditvi naših skupnih odnosov potom poštenega sporazuma.«

„Radić je od Boga poslan“

Značilna sodba bosanskega nadškofa o Radiću in njegovem poslanstvu. — Ostra obsodba hujskanja naših klerikalcev

Tešani, 18. julija, n. Kakor vsako leto, se je tudi letos povodom cerkvenega prošenja na Jelahu vršilo veliko zbovanje Hrvatov iz tešanskega okraja. Zbovanje je otvoril predsednik okrajne organizacije HSS Ivan Blažević. Govoril pa je na njej kot zastopnik osrednjega vodstva prof. Stazić, za njim pa tajnik organizacije Vukojević, ki je med drugim navedel značilno izjavo o Stepanu Radiću, katero mu je podal v Derventi nadškof vrhbosanski dr. Šarić. Nadškof je dejal: »Stepan Radić ni proti veri, ni proti Bogu, ni proti duhovnikom. On je proti onim ničvrednejšem, proti katerim se mora biti. Stepan Radić je od Boga poslan, da v

teh težkih časih vodi hrvatski narod in sama Previdnost mu je dodelila to nalogo. To izjavljam kot bosanski nadškof in moje mnenje ni čujelo vsi. Naj čujejo vsi, kaj misli nadškof vrhbosanski. Hrvatski narod je danes edin v vsem. Vsem je edin vodja Stepan Radić, ki edino more obračunati s cinčarij.«

To je izjavil nadškof dr. Šarić zlasti z ozirom na one duhovnike, ki niso hoteli pustiti, da se zvoni zadušnica. V ostalem je zbor v Jelahu potekel v najlepšem redu ter so bili z njega poslani pozdravi Stepanu Radiću in Svetozarju Pribečeviću. (Primerjajte to sodbjo bosanskega nadškofa z ostudno gonjo ene nesrečne slovenske duhovščine, ki se je z dušo in telesom zaplasi klerikalni politiki! Op. ur.)

Zgodovinski grad Zrinjskih

Karlovac, 18. julija n. Znani zgodovinski grad Zrinjskih v Ozlju je prešel te dni v last društva »Braća Hrvatskoga zrnaja« v Zagrebu. Graščinska uprava Thurn-Taxis, v čigar lasti je bil grad od l. 1766, ga je društvu darovala brezplačno.

Nov tramvaj v Dubrovniku

Dubrovnik, 18. julija n. Včeraj je bil končno vzpostavljen redni tramvajski promet od Dubrovnika do kopališča v Lapadu. Kako je bila ta proga potrebna, najbolje dokazuje dejstvo, da so vsi vozovi neprestano prenatrpani.

Konzultacije prečanov zaključene

Prihod londonskega poslanika dr. Gjurića

General Hadžić je včeraj zopet ves dan konferiral z ministrskimi kandidati. — Številne avdijence na dvoru. —

Beograd, 18. julija, p. Vse kaže na to, da stojimo pred definitivnim razpletom krize, ki traja danes že štirinajsti dan, ki bo očitno odločen za nadaljnji razvoj dogodkov. Danes opoldne je dospel v Beograd naš londonski poslanik dr. Gjorgije Gjurić, od čigar pojasnil o zunanje-političnem položaju je po zadrževanju poučenih krogov predvsem odvisno, kako se bodo razvijali dogodki. Trenutno še ni znano, kako stališče zavzema poslanik Gjurić k razpletu krize, ker sta tako on, kakor general Hadžić po svojih današnjih konferencah in avdijencah odklonila novinarjem podrobnejše informacije.

General Hadžić je imel danes zopet živahen dan. Ves dopoldne je imel razgovore s predstinitiranimi ministrskimi kandidati, zlasti s prečani. Najprej se je sestal z dr. Milovanom Zoričevićem, bankim svetnikom iz Zagreba, nato pa je sprejel načelnika ministrstva ver dr. Mihajla Lanovića, ki je prvi Srbijanec, s katerim je general Hadžić doslej stopil v stike. Nato je imel še daljšo konferenco z dr. Radićem in dr. Tartaglijo iz Splitske, ki je danes zjutraj na njegov poziv prispel v Beograd. Odhajajoč s te konference je dr. Tartaglia izjavil novinarjem:

»Pravkar sem imel razgovor z mandatarjem krone generalom Hadžićem. Obrazložil sem mu, kakšne prilike so pri nas in kako mi gledamo na položaj. Zlasti pa sem mu sporočil, kaj pri nas pričakujemo od nevtralne vlade. General Hadžić je vzel moje izjave na znanje. Sedaj čaka še na poslanika gg. Gjurića in Radića. Šele potem bomo videli, kaj bo.«

Dr. Tartaglia in dr. Radić sta odšla nato na dvor, kjer je bil dr. Tartaglia sprejet v avdijenco. Za njim je bil v avdijenci mandatar krone general Hadžić, ki je ostal na dvoru do 13. Takoj po avdijenci se je general Hadžić odpeljal v svoj kabinet, kjer ga je že pričakoval medtem dospel poslanik doktor Gjurić.

Dr. Gjurić je prispel z opoldanskim ekspresom. Na kolodvoru ga je že pričakoval odposlanec generala Hadžića, ki ga je takoj odpeljal v kabinet vojnega ministrstva. Tam sta imela nato Hadžić in Gjurić krajšo konferenco, ki je trajala do 14. Ob 15. sta se ponovno sestala ter sta konferirala do 17., nakar je imel dr. Gjurić še daljši sestanek z zunanjim ministrom dr. Marinkovićem.

Umor novega mehikanskega predsednika

V bližini glavnega mesta mehikanske republike je bil umorjen s petimi strelmi novoizvoljeni predsednik Obregon, ki bi moral 1. decembra prevzeti svojo funkcijo. — Obregon žrtvev kulturnega boja. — Hitra in obsežna preiskava. — Podrobnosti o atentatu

Mexico City, 17. julija g. Usmrtitev predsednika Obregona, ki je bil še le pred tremi meseci izvoljen za predsednika, bo imela najbrže mednarodne zapletitaje. Po vsej državi vlada veliko razburjenje. Imenovanje novega predsednika se bo izvršilo najbrže še pred decembrom, ker poteče s tem 10-kom čas njegovega uradovanja.

Po vsej državi je uvedena cenzura nad nekaterimi mesti je proglašeno obsedno stanje. Čete so zbrane po vojašnicah in so stalno v pripravljenosti. Malo pred atentatom je dovolil predsednik Obregon nekemu amerišku novinarju razgovor, kar je tudi deloma pospešilo izvršitev umora. Predsednik je namreč izjavil, da nikakor nima namena spremeniti dosedanje politike mehikanske države do katoliške cerkve. Kakor Calles si je tudi on nadel nalogo, da ne bo s katoliškim klerom v sedanji obliki pričel nikakih pogajanj, ker vedno in povsod podpira revolucionarno gibanje proti vladi.

Mexico City, 17. julija (lo) Kakor poročajo, se je izdajal morilec predsednika Obregona za karikaturo. Izstrelil je na predsednika pet strelcev. Obregon je ostal na licu mesta mrtev. Morilec je baje stotnik mehikanske armade.

Mexico City, 17. julija s. Kakor se izve, so morilca generala Obregona takoj po atentatu navzoči tako mučili, da je bil težko poškodovan. Morilec je priznal, da je čin izvršil iz lastnega nagiba in da ne pripada nikaki politični stranki. V žepu morilčeve obleke so našli poslovljno pismo za rodbino v katerem pravi, da umira v izvrševanju svojih dolžnosti. V splošnem računajo z možnostjo, da bo predsednik Calles vodil predsedniške posle do decembra in razglasil vojno stanje. Policijsko predsedstvo izjavlja, da je morilec umoril generala Obre-

Ob 19. sta nato odšla dr. Gjurić in general Hadžić v dvor, kjer sta bila sprejeta v skupno avdijenco. Ta avdijenca je trajala vse do 21.

Pred dvorom se je medtem zbralo mnogo občinstva zlasti pa novinarjev. Po mestu so krožile najrazličnejše verzije in pričakovalo se je celo, da bi mogla že v tej avdijenci pasti končna odločitev. To pa se ni zgodilo. Ko sta general Hadžić in dr. Gjurić ob 21. odhajala z dvora, sta bila zelo rezervirana ter sta novinarjem odklonila vsako izjavo. Poslanik Gjurić sploh ni spregovoril, general Hadžić pa je samo izjavil, da so razgovori še v teku.

Trenutno je situacija sledeča: Predstavniki prečanskih krajev so se soglasno izjavili za vstop v nevtralno vlado samo pod pogojem, da bo Narodna skupščina razpuščena, ne da bi se poprej še sestala. Izvenstrankarski predstavniki Srbijanec doslej še niso bili konzultirani, ker je pač razvoj situacije odvisen predvsem od stališča, ki ga zavzemajo prečani. General Hadžić je v svojih dosedanjih razgovorih spoznal mnenje in zahteve prečanov, ki prihajajo v poštev za sestavo nevtralne vlade. Ker so to predstavniki vseh krajev, je sedaj general Hadžić točno informiran o željah in potrebah poedinih pokrajin. Sedaj ve vse, kar mu je potrebno za sestavo programa njegove vlade. Konzultacije poslanikov dr. Gjurića in Milana Radića so potrebne le glede zunanje-politične situacije. Gre samo za nettunske konvencije, s katerimi skušajo hegemonisti še vedno intrigrirati.

Značilen demanti dr. Marinkovića

Beograd, 17. julija, (p.) Zanimivo je, da je nocoj službena agencija »Avala« izdala službeni demanti na pisanje zagrebških »Novosti«, ki so trdile, da dela dr. Voja Marinković odločno za preprečenje volilnega mandata generala Hadžića in da je baje dr. Marinković izjavil v demokratskem klubu, da je mandat generala Hadžića že propadel. Dr. Voja Marinković demantira preko »Avala« to vest kot tendenčno.

Ta komunike je zanimiv tudi v toliko, ker se je nocoj govorilo v političnih krogih, da bo glavni odbor radikalne stranke objavil komunike, v katerem se bo isto tako izjavil za volilno vlado.

Kralj je ob pol desetih odpotoval na Dinje, kjer bo prenočil.

Mexico City, 17. julija s. Ko je morilec streljal na predsednika Obregona, je ravno igrala godba. Mnogo ljudi je preslišalo strele in je samo videlo, kako se je Obregon zgrudil s stola. Ko so hoteli Obregonovi prijatelji pasti po morilcu, da bi ga linčali, jim je to preprečil policijski predsednik mesta, ki je vzkliknil: Ne, hočemo da živi, da se ugotovi, kdo je za njim! Calles je takoj odredil preiskavo, s pomočjo policijskih in vojaških oblasti, da ugotovi ali je bil zavratni umor delo poedinca, ali politične zarote. Kakor se izve, bo morilec v par urah usmrčen.

Morilec generala Obregona je bil pri aretaciji ranjen in bo najbrže podlegel poškodbam. Predsednik Calles je imenoval za naslednika dosedanjega policijskega šefa generala Roberta Cruza. Generala Antona Ria Pertuea, ki je bil dober prijatelj Obregona. Drugi pristaš Obregona Artur Orsi je bil imenovan za glavnega tajnika policijskega glavnega stana. Truplo generala Obregona so balzamirali. Pogrebne svečanosti se bodo vršile skupno s pogrebom letalca Carransa. Izvrševalni odbor delavske stranke je pod predsedstvom Louisa Moronesa, velikega političnega nasprotnika Obregona, v imenu delavskih organizacij najostreje protestiral proti sramotnemu umoru.

Mexico City, 17. julija (be) Nemški poslanik je izrazil predsedniku Callesu sozlažne nemške vlade povodom umora predsednika Obregona. Berlinsko časopisje smatra Obregonovo smrt za težak udarec za mehikansko državo. Ameriški krogi upajo, da bo predsednik Calles kljub težavnemu položaju, obvladal situacijo. (Glej tudi na 6. str.)

Klerikalni poraz v mariborski oblastni skupščini

Kljub izrecni obljubi predsednika dr. Leskovarja so klerikalci iz strahu pred porazom preprečili razpravo o obtožbi oblastnega odbora radi kršenja zakona

Maribor, 18. julija

Za danes popoldne ob 5. je bila sklicana seja navedenega odbora mariborske oblastne skupščine. Na dopolnjeni seji oblastne skupščine je namreč predsednik oblastnega odbora dr. Leskovar pri nujnem predlogu KDK glede obtožbe oblastnega odbora zaradi znanega strankarsko političnega sklepa proti naprednemu tisku sam izjavil, da bo najprej razpravo o tej vprašanju ter je predlagal, naj skupščina najprej sprejme. Izrečno je naglasil, da bo zakonodajni odtok še danes razpravljal o stvari ter da mora že na jutrišnji plenarni seji oblastne skupščine poročati o tem.

Navedeni odtok je na svoji popoldanski seji najprej razpravljal o vinskih uredbi. Ko je to končal, se je obrnil na predsednika dr. Ogrizek na zastopnike KDK s prošnjo, naj bi ne zahtevali takojšnje razprave o svojem predlogu, češ, da je na vrsti mnogo drugih važnih stvari. Ker so zastopniki KDK želeli, da se stvar vendarle obravnava in da pride jutri na dnevni red oblastne skupščine, si je izprosil predsednik dr. Ogrizek 10 minut odmora ter se podal k predsedniku oblastnega odbora dr. Leskovarju.

Ko se je vrnil, je izjavil, da mu je rekel predsednik dr. Leskovar, da je dopolneno izrazil samo željo, da pa ni ničesar oblatno obljubil. Naravno da je to vzbudilo odpor pri zastopnikih KDK, zlasti pa pri Hrvatih, ki so ogorčeno izjavljali, da se jih na ta način tira iz oblastne skupščine. Pri tem si je brat velikega župana dr. Schaubach dovolil neokusnost ter spraševal, zakaj se baš Hrvati tako zavzemajo za »Jutro«, češ, da bodo za to želi ne-hvaležnost. Dr. Odič in dr. Baričević sta odločno odklanjala, da bi šlo tu za obrambo »Jutra«, in povdarjala, da gre za vprašanje, ali je oblatni odbor upravičen delati strankarsko-politične sklepe. Ko je dr. Schaubach izjavil, da je to slovenska zadeva in vprašanje slovenske morale, so mu hrvatski poslanci mirno odvrnili, da to ni samo slovenska zadeva ter da so oni, dokler so člani mariborske oblastne skupščine, na tem ravno tako zainteresirani.

Zasedanje mariborske oblastne skupščine

Oblastna uredba o samoupravnih zdravstveni službi v mariborski oblati. — Obtožba KDK proti oblatnemu odboru

Maribor, 18. julija

Današnja seja oblastne skupščine je otvoril predsednik ob 9. ter po konstataciji prešel takoj na dnevni red.

Oblatni odbor je predložil novo uredbo za ureditev zdravstvene službe na deželi. Uredbajni odtok je o osnutku razpravljal večerj popoldne in ga sprejel z malimi spremembami in dopolnitvami.

V imenu odbora utemeljuje dr. Veblo potrebo nove zdravstvene uredbe, ki temelji predvsem na štaterskem deželnem zakonu iz l. 1909. ter na uredbi, ki jo je sprejela ljubljanska oblatna skupščina. Uredba predvideva zdravstvena okrožja, zdravstvene odbore, okrožne zdravnike in babice. Dosedaj je v mariborski oblati 72 zdravstvenih okrožij, od katerih je 10 sploh nezasedenih, v 10. pa substituirajo sosednji okrožni zdravniki. Novost bo treba še v Prekmurju in Medimurju ustanoviti najmanj 6 okrožij.

Uredba predvideva, da lahko tudi občine v svojem delokrogu nastavlajo občinske zdravnike.

V generalni debati je v imenu kluba KDK posl. Petovar opozoril na nekatere nedostatke, predvsem v uredbi ni načrta za zdravstvena okrožja, oziroma se oblatni skupščini odvzema možnost sodelovanja pri določanju novih okrožij in pri spremembah obstoječih. Treba je točno ugotoviti, kdo ima pravico do brezplačnega zdravljenja. Čudna je določba, da so občine pri imenovanju občinskih zdravnikov in babic, ki jih izključno same plačujejo, vezane na pristaneke oblatnega odbora. Oblatni odbor bo imel pravico nastavljanja okrožne zdravniške po zgolj formalnem zaslišanju zdravstvenih okrožij. Čudno je, da prevzemajo zdravstvena okrožja velike dolžnosti, nimajo pa pravice staviti glede nastavitve zdravnikov predlogov. Kruta je določba, da sme oblatni odbor okrožnega zdravnika, ki še nima treh let službe in je torej začasn, brez navedbe razlogov odpušiti. Koliko se bo našlo mladih zdravnikov, ki se bodo podajali v takšno negotovost?

Referent dr. Veblo odklanja predlog, da bi imeli zdravstveni odbori glede imenovanja okrožnih zdravnikov pravico staviti predloge. Zagotavlja, da oblatni odbor z uredbo ne zasleduje nikakih strankarskih ciljev.

Poslanec Grčar (soc.) povdarja, da bi moral oblatni odbor skrbeti za zdravniški naraščaj s tem, da bi dajal štipendije z obvezno službovanja v oblatni službi skozi gotovo vrsto let. Predlaga tudi ustanavljanje samoupravnih lekarn, ker so danes lekarne samo neke privilegije gotovih premožnejših oseb.

Referent dr. Veblo izjavlja, da oblatni odbor pripravlja ustanovitev centralne lekarne za mariborsko oblast, iz katere bi okrožni zdravniki prejeli materijal.

Posl. dr. Odič (KDK) izjavlja v imenu kluba Kmetstvo - demokratske koalicije, da bo klub v generalni debati glasoval za uredbo, ker jo smatra za potrebno. Zlasti je važna za Medimurje. Postopanje KDK v šnečljani debati bo odvisno od tega, ali bo večina upoštevala upravičene predloge opozicije.

S tem je bila generalna debata zaključena in je skupščina prešla v specialno debato, v kateri je bila uradna ob 11. ure. Na tem mestu, nebištemi korekturami sprejeta. Večina je odklonila z malimi izjemami vse spreminjalne predloge opozicije, ki je zato glasovala proti nekaterim členom, ačim so bili drugi člani sprejeti soglasno.

Morala ni samo slovenska stvar, ampak splošno človeška. V ostalem pa so Hrvati moralno obvezani, da branijo »Jutro«, ki je o priliki dogodkov v Beogradu odločno branilo Hrvate in ker so preprečili, da je oblatni odbor baš zaradi tega pričel kampanjo proti »Jutru«. Hvaležnosti jim ni treba, za njih je to stvar morale. Na medklic enega izmed navzočih klerikalnih poslancev, da je imel oblatni odbor pravico do bojkotnega sklepa in da je to slovenska zadeva ter da je to slovenski oblatni odbor, so zastopniki KDK odločno reagirali ter naglasili, da je oblatni odbor ravno tako hrvatski, kakor slovenski, dokler so hrvatski člani oblastne skupščine.

Zastopniki SLS so s svojimi besnimi izpadi, s katerimi so hoteli maskirati svoj strah pred obračunom, v že itak napeto ozračje metali vedno novo netivo in seja je postajala čim dalje viharnejša. Zastopniki KDK so odgovarjali ostro, a stvarno in brez izpadov.

Predsednik zakonodajnega odbora dr. Ogrizek se je obnašal kakor kakšen pastir in vedel se je kakor bi bil kje v Culukafriji. nedostojno in brez slehernega takta. Poslancu dr. Baričeviću je zapretil, da ga bo dal s silo odstraniti. Ko ga je dr. Baričević vprašal, če s policijo, je pritrdil, češ, tudi s policijo, če bo treba.

Končno je izjavil dr. Ogrizek, da bo dal na glasovanje, ali naj se o stvari razpravlja. Medtem pa se je oglašil k besedi še Nemec dr. Mühleisen, ki je potrdil, da je predsednik oblastnega odbora dr. Leskovar dopolneno res obljubil, da bo odtok popoldne o stvari razpravljal. Ako predsednik odbora te obljube ne izpolni, naj nosi sam to odgovornost. Ker so bili na seji navzoči samo štirje člani od SLS in prav tako štirje člani opozicije in ker je bilo verjetno, da bo dr. Mühleisen glasoval za razpravo o obtožbi, je slutil dr. Ogrizek, da bi bil preglasovan. Zato je brez vsakega povoda naglo zaključil sejo, proti čemer so seveda poslanci KDK odločno protestirali. Klerikalci so se očitno zbalili od svojega lastnega predsednika napovedanega razčiščenja in so raje požrli svojo besedo.

Fabrikacija radikalnih nezaupnic Pribičeviću

Beograd, 18. julija l. Novosadska »Zastava«, glasilo radikalne stranke prinaša naslednji dopis iz Sombora: V sredo 11. julija so bili tu vsi sreski načelniki iz baške oblasti. Čim smo jih videli skupaj, smo vedeli, da bodo izvršili neki nalogi. Tako je tudi bilo. Namestnik velikega župana Peter Zupkovič bližnji sorodnik velikega župana Svetislava Rajića, jim je dal navodila naj pošljejo čimprej izjave radikalnih organizacij v korist Vukičevićeve vlade in proti Svetozarju Pribičeviću. Zavezo je bila takoj izvršena, ker je »Politika« v nedeljski številki od 15. t. m. prinesla »resolucijo« policijskih radikalov iz Starega Vrbasa, Starega Sivca in Odiaka. Mi pravi radikalni najstrože obsojamo to literacijo zaupnic in nezaupnic. Iz javljamo in svetujemo sreskim načelnikom, naj že enkrat prenehajo s takimi posli. Protestiramo proti zlorabi radikalnega imena za policijske robote, s katerimi se samo koristi Svetozarju Pribičeviću in škoduje radikalni stranki.

Beg iz hegemonističnih strank

Zagreb, 18. julija n. Včeraj je imel odbor krajevne organizacije Davidovičeve demokratske stranke v Kustošiji sejo. Na kateri je bilo soglasno sklenjeno, da celotna organizacija izstopi iz Davidovičeve stranke, ker ta ne izvaja svojega programa, temveč se je izkazala za hegemonistično in reakcionarno. Obenem je bilo sklenjeno, da se organizacija pridruži akciji bivših pristavev Davidovičeve stranke v ošleški oblasti in da se odobrava njihova resolucija, sprejeta v Slatini 28. maja t. l. Organizacija Davidovičeve stranke apelira na vse ostale organizacije in pristave v Hrvatski, Slavoniji in Dalmaciji, naj se pridružijo solidarni njeni akciji, ne da bi cepili svojih vrst. Povdariti je treba, da je doslej Kustošija veljala za davidovičevsko trdnjavo.

Ali ste že pridobili vsaj enega novega naročnika za „Jutro“?

Demisija dr. Engliša

Praga, 18. julija. (h.) Finančni minister dr. Engliš je podal namestniku ministrskega predsednika Šramku svojo demisijo. Kot vzrok demisije se navaja spor dr. Engliša s českoslovaško agrarno stranko zaradi carin na živino, ki jih je hotela agrarna stranka doseči. Kot namestnik dr. Engliša se imenuje pooblaščen minister dr. Vlasak.

Monarhistične demonstracije na Dunaju

Dunaj, 17. julija g. Zvečer je bila razglašena razsodba v veleizdajniški razpravi proti polkovniku Wolffu, ki je kakor znano poslal madžarskemu poslaniku pismo z zahtevo, naj protestira proti temu, da avstrijska vlada ne izroči Beke Kuna Madžarski. Obtoženec je bil obsojen na eno leto težke ječe. Prvo glavno vprašanje zaradi veleizdaje so porotniki potrdili z 11 proti 1, drugo glede kaljenja javnega miru pa z 9 proti 3 glasovno. Državni pravnik in prvomestni porotnikov stva prošla sodni »vor«, naj upošteva olajševalne okoliščine. Po razpravi se je nabrala pred glavnim vhomod deželnega sodišča velika množica ljudi, ki je čakala, da bo polkovnik Wolff izpuščen. Ko so ga odvedli v avtomobilu, ga je množica sprejela z burnimi ovacijami. Nekaj črno oblečena ženska je naenkrat razvila črno-rumeno zastavo s cesarsko krono. Ko so hoteli ljudje zapeti slovo himno »Bog ohrani«, jih je policija razgнала. Med bežičniki je bilo slišati klice: »Živeli cesar! Živela nova vojna!« Zensko, ki je razvila zastavo, so aretirali.

Tudi Poljska za Kellogov pakt

Varšava, 17. julija. (s) Vlada je izročila ameriškomu poslaniku odgovor na noto z dne 23. jun. glede Kellogovega pakta. Vlada je sprejela besedilo in izjavila, da je pripravljena podpisati pakt. Istočasno sporoča poljska vlada ameriški vladi: 1. Da pogodba nobeni državi ne more vzeti zakonite pravice za obrambo, 2. da s podpisom pogodbe izgubi vsaka država, ki bi se uresničenje svojih narodnih interesov uporabljal vojna sredstva, ugodnosti tega pakta in 3. da se določbe protivojnega pakta in obveznosti, ki jih imajo članice Društva narodov, ne smejo nikjer križati.

Kongres komunistične internacionale

Moskva, 17. julija. (lo.) Danes je bil tu otvorjen šesti kongres komunistične internacionale, katerega se udeležuje 350 delegatov iz 35 dežel. V izvrševalni odbor so bili izvoljeni Buharin, Stalin, Klara Zetkin, Thälmann in drugih 30 dobro znanih politikov. Otvoritveni govor je imel Buharin.

Otvoritev pirenejske železnice

Pariz, 17. julija. (s.) V navzočnosti predsednika republike Doumerguea, Barthoua in Tardieua ter španskega kralja Alfonza, ministrskega predsednika Krimo de Riveru in ministra za javna dela je bila danes na okrašen območju postaji Canfrancu otvorjena francoska železnica proga Po-Saragosa, ena izmed treh železnic, ki se gradi preko Pirenejev. Pri tej priliki so bile izmenjane številne zdravice v znamenju prijateljstva obeh sosednjih držav.

Nove obsodbe v Moskvi

Moskva, 17. julija. (s.) Vrhovno sodišče je obsodilo sovjetske državljane Okolsina, Orlova in Matvejeva, zastopnike treh švedskih tvrdk, na osem, pet in eno leto zapora, ker so sporočili zaupne gospodarske informacije v inozemstvo. Šest drugih obtožencev je bilo obsojenih na razne zaporne kazni, dva pa sta bila oproščena.

Nobilova pustolovščina pod fašistično cenzuro

Vsa poročila s Spitzbergov so cenzurirana v Rimu. — Švedska vlada bo zahtevala mednarodno preiskavo o Malmgreenovi smrti. — Kaj pripovedujeta rešena Italijana. — Prva sled za izgubljenim Amundsenom. — Moskva obsoja Mussolinijevo politiko

Oslo, 17. julija d. Semkal sta dospela dva nemška filmska fotografa, ki sta prišla s Spitzbergov. Pripovedovala sta, da je mnogo inozemskih novinarjev odpotovalo s Spitzbergov. Vso poročevalsko službo opravljala samo ladja »Città di Milano«. Če pride novinar na krov ladje, se sme pogovarjati samo pod nadzorstvom italijanskih oficijev. Do Nobila je vstop ploč nemogoč, ker je izoliran v svoji kabini. Vsa poročila oddaja ladja »Città di Milano«. Naravnost v Rim, kjer jih cenzurirajo. Iz Rima dobiva »Città di Milano« poročila nazaj na Spitzberge, kjer jih nato izroča novinarjem.

Oslo, 17. julija g. Švedska vlada bo v kratkem diplomatskim potom zahtevala nepristransko preiskavo o smrti profesorja Malmgreena. Vodja Krasinove ekspedicije Samojlovic sporoča sovjetski vladi, da je začasno opustil raziskovanje za Alessandrinijevo skupino, ker se hoče vrniti v Adventki zaliv, da izroči Italijane, ki jih ima na krovu, ladji »Città di Milano«. Drugi ruski ledolomilec »Malign« je popolnoma zakovan v ledeno ploskev, ki ga s hitrostjo pol-druge morske milje ženejo proti severu. Vsi poskusi, da bi se »Malign« rešil ledu, so ostali brezuspešni.

Moskva, 17. julija g. Ledolomilec Malign je prejel nalog, naj na otoku kralja Karola naloži provijanta za primer, da bi Alessandrinijeva ali Amundsenova skupina dossegla te otoke. Krasinu je bilo naročeno, naj pospeši nakladanje premoga v Adventskem zalivu, da bi čim prej nadaljeval raziskovanje za Amundsenom in Alessandrinijem.

Na krovu »Krasina« bivajoči udeleženci Nobilove ekspedicije pripovedujejo poročevalcu »Tassac«, da je na »Italiji« razen ledeno skorje, ki se je napravila na trupu in vijakih, poteklo vse normalno. Led je onemogočil, da bi mogel zrakoplov poljubno spreminjati smer. Zrakoplov je za silo pristal na ledeni ploskvi, kjer je Viglierijeva skupina ostala ob prihodu »Krasina«. Mehanični deli

zrakoplova so delovali ves čas dobro. Motorji so delovali, dokler ni ladja udarila ob led, ko je Nobile ustavil obratovanje motorjev. Ko se je glavna ladja odtrgala, se je zrakoplov dvignil zopet precej visoko v stran od Nobilove skupine. Mariano je prvi opazil dim na onem mestu, kjer je trup zrakoplova hitro padal. Kakor pripovedujejo, se je to zgodilo pol ure pozneje, ko je »Italija« prvič udarila ob led. Raziskovalna dela so se vršila, dokler je bilo mogoče. Prof. dr. Behounek je takoj po katastrofi zopet nadaljeval svoje znanstveno delo.

Moskva, 17. julija s. Viglieri je izjavil poročevalcu »Izvestij« na »Krasinu«, da je nastala katastrofa »Italije« vsled velike izgube plina. Odhoda Malmgreena Viglieri ni odobral. O »Krasinovi« akciji je izvedel po brezžični poti. Skupina je najprej stala na ledu, ki se je taljal, pozneje pa na krilih Lundborgovega letala.

Kodani, 17. julija s. Dva ribiča, ki sta obiskala Medvedov otok, pripovedujeta, da sta opazila sledove koles v razmahu treh metrov, ki so vodili po nekem obronku do morja. Razen tega sta našla kučmo, kakor tudi kose kože. Predmete sta pustila tamkaj. Če se vest resnična, je verjetno, da gre za Amundseno.

Pariz, 17. julija (be.) Pod predsedstvom predsednika Doumerguea je ministrski svet odobril poročilo o zmanjšanju stroškov za socialno reformo, o zunanje-političnem položaju in o reševalni akciji za letalca Guibauda.

Moskva, 17. julija g. Dočim sovjetske ladje in mornarji nudijo pomoč Italijanskim polarnim letalcem, je v Moskvi zbrani odbor komunistične internacionale sprejel na svoji otvoritveni seji sklep, v katerem najostreje napada Mussolinijevo politiko. Sklep ugotavlja med drugim, da je Italija velika ječa, nelzerno polje imperijalizma, kjer delata dve tretjini industrije za vojne namene.

Chamberlain o aktualnih vprašanjih

Velika Britanija za ameriški protivojni pakt. — Anglija simpatizira z Nemčijo glede izpraznitve Porenja. — Reparačijski problem. — Italija v Tangerju

London, 17. julija. (lo.) Na današnji seji spodnje zbornice je izjavil zunanji minister Chamberlain, da je izročil ameriškomu odpravniku poslov odgovor vlade Avstralije, Južnoafriške unije in Indije na Kellogov protivojni pakt. V odgovoru sprejema angleška vlada ameriške predloge in prepusti določitev kraja in časa podpisa ameriški vladi. Tekst angleškega odgovora bo objavljen v petek in je zelo kratek. Irška vlada je odgovorila že v soboto. Kanadska vlada je izročila danes odgovor ameriškomu poslaniku v Ottavi.

Nadalje je izjavil Chamberlain, da se po-gaja angleška vlada z Zedinjenimi državami glede sklenitve nove razsodiščne pogodbe, ki naj zamenja razsodiščno pogodbo iz leta 1908.

V odgovoru na interpelacijo glede izjave nemškega kanclerja, da bi se moralo Porenje izprazniti pred terminom, določenim v versailski pogodbi, je Chamberlain izjavil, da simpatizira Anglija s tem mnenjem, vendar da je to zadeva ne samo Anglije, ampak vseh zasedbenih držav in bi morala biti rešena le z njih privoljenjem in v sporazumu z nemško vlado. Zato je pot ebn, da se v tem vprašanju konzultirajo prizadete vlade. Na vprašanje, ako ne bi mogel od same sprožitv inicijative v tem vprašanju, je Chamberlain izjavil, da to za sedaj ni mogoče, niti koristno, ker bi odprlek angleških čet iz Porenja ne rešil tega vprašanja, niti približal to vprašanje rešitvi.

Na vprašanje, ako je vlada z ozirom na poročila generalnega agenta za reparacije in nemškega kanclerja podvela kakor korake, da pripravi pot konferenci, na kateri bi se končno veljavno rešilo vprašanje nemških reparacijskih obveznosti, je Chamberlain odgovoril, da je vlada pripravljena z največjo skrbnostjo proučiti to vprašanje in primerne predloge, ki bi morali v vsakem slučaju odgovarjati angleškim interesom in političnim smernicam vlade. Kolikor je dosedaj znano, ni vlada prejela dosedaj nikakih konkretnih predlogov, niti ni sprožila tozadevno kakor akcije, niti ni ta akcija v sedanjem trenutku mogoča.

Glede večerajšnjega podpisa novega tangerskega protokola v Parizu je izjavil Chamberlain, da je glavna točka tega protokola, da se pripusti k upravi Tangerja tudi Italiji.

Posledice vročinskega vala

Rim, 17. julija s. Vročina v Italiji še vedno narašča. V Gornji Italiji in na južnem tirolskem kaže termometer 37, v Goricu in Firenzi pa celo 39 stopinj Celzija. V raznih krajih so se vnela skladišča lesa. V bližini Brescije in Savonne so nastali gozdni požari. V Savonni se je požar razširil sedem kilometrov daleč.

Varšava, 17. julija (lo.) Po vsej državi vlada strahovita vročina. V nekaterih krajih je dosegel toplomer 125,5 Farenheita. Utulilo je 50 oseb.

Bern, 17. julija (be.) V Švici je divjala strahovita nevihta, ki je na več krajih preprečila železniški promet.

Berlin, 17. julija (be.) Povodom velike vročine je uprava mestnega vodovoda ugotovila, da je porabil vsak prebivalec približno 269 litrov vode na dan.

Bjelovar, 18. julija n. Velika vročina in silna suša sta dosegli višek. Zabeležena je bila največja temperatura 42 stopinj v hladu in 51 stopinj na solncu. Prebivalstvo trpi tem bolj zaradi vročine, ker Bjelovar nima kopališča.

Trdovratni kaznenci

Berlin, 17. julija g. Gladovna stavka v kazni-mici Sonnenburg traja dalje. Vsa prizadevanja uprave, da bi kazence pomirila, so se izjalovila. Ko so izpuščali pomirošene kazence, so nastale velike težave, ker kaznenci niso hoteli zapustiti zavoda brez komuniste Maxa Helda. Paz-niki so jih morali nato s silo na nosilnicah nesiti iz kaznice. Helt je odklonil, da bi ga iz Sonnenburške kaznice prepeljali v drugo kazni-nico.

Mednarodna trgovinska zbornica

Pariz, 17. julija (be.) Mednarodna trgovinska zbornica je pričela razpravo o načrtu strokovnjakov za sestavo evropske gospodarske statistike in za objavo mesečnih podatkov o produkciji premoaga.

Bres posebnega naznanila.

Javljamo tužno vest, da se je naša ljuba mati, stara mati oz. tašča, gospa

Alojzija Hutter roj. Jenko

v sredo dne 18. julija 1928 ob 21. uri v 78. letu svoje starosti preselila v večnost.

Truplo nepozabne ranjke se prepelje iz Ljubljane v Litijo, kjer se bo vršil pogreb v petek dne 20. t. m. ob 4. uri na litijsko pokopališče.

Ljubljana, dne 18. julija 1928.

Rodbini Hutter — Pregelj.

Naši kraji in ljudje

Zaupniška zborovanja KDK

V soboto 21. t. m. ob 7. zvečer se bo vršilo zaupniško zborovanje KDK v Mokronogu pri g. Majcnu.

V nedeljo 22. t. m. se bodo vršila zaupniška zborovanja KDK v naslednjih krajih:

v Škocjanu ob 8. zjutraj pri gospodu Globevniku;

na Raki ob 11. dopoldne pri g. Bonu;

v Kostanjevici ob 3. popoldne pri gospodu Bučarju, Sokolska dvorana.

Vabimo vse zaupnike in odbornike organizacij KDK k polnoštevilni udeležbi. Na sestankih bosta govorila narodna poslanka gg. dr. Kramer in Ivan Pucelj, ki bosta podala obširno poročilo o sedanjem političnem položaju.

Ponesrečenka na Severni steni Triglava - rešena

Liubljana, 18. julija

Kakor smo že včeraj kratko poročali, so se govorice o težji nesreči v Triglavskem pogorju, ki se je o njej govorilo. Pod Triglavom že v nedeljo, na žalost res obstajale.

Z današnjim jutranjim vlakom so pripeljali v Ljubljano 18-letno knjigovodnjo Margito Šošarič, doma iz Maribora, ki je odšla v nedeljo zjutraj na Triglav z namenom, da prepleza nevarno Severno steno. V njeni družbi je bil baže tudi neki Mariborčan Hubert Kukavica, ki jo je spremljal na tej turi in v čigar spremstvu je bila Šošaričeva že prej v Mojstrani.

Kakor pripoveduje Šošaričeva, ji je popoldne okrog 15. na neki skali med plezanjem na steni nenadoma spodrsnilo in je zgrmela kakih 10 m globoko, kjer je obklesala na skalnati polici. Čutila je takoj v nogi silne bolečine, bolelo pa jo je tudi v prsih.

Prva sta prišla do ponesrečenke, ki je klicala na pomoč, privatni uradnik Brandt in akademik Prevec, oba iz Ljubljane. Oba turista sta pravkar prispela s težke plezalne ture in sta v Vratih zvedela za nesrečo, nakar sta se nemudoma podala na pomoč ter se zvečer v nedeljo prispela do težko ranjene in popolnoma premrele ponesrečenke. Začela sta se istega dne z reševalnim delom, ki je bilo skrajno naporno. Pozneje so lina pomagali še neki bavarski turisti in pa reševalna ekspedicija, organizirana od podružnice SPD v Mojstrani. Ponesrečenko so po 14urnem naporu previdno prenesli v dolino na nosilih ter jo spravili zvečer v Mojstrano. Noč je Šošaričeva prespala v Mojstrani, zjutraj pa so jo naložili ter jo odpravili z vlakom v Ljubljano, kjer jo je z glavnega kolodvora odpeljal rešilni avto v bolnico.

Tu so jo takoj pregledali zdravniki, ki so konstatirali, da ima preopugnuta turistka dvakrat zlomljeno desno nogo, poleg tega pa tudi notranje poškodbe ter zunanje

praskе skoraj po vsem telesu. Zdravniki so Šošaričevu takoj operirali ter ji uravnali nogo.

Nesreča se je zgodila največ zaradi tega, ker sta Šošaričeva in njen spremljevalec neizkušena turista-plezalca. Ta nesreča naj bo ponoven opomin, naj se neizkušeni plezalci ne podajajo na nevarne ture.

Smrt pod vozom drv

Liubljana, 18. julija

Na cesti pod Rašico pri Zg. Gameljnih se je pripetila davi težka nesreča s smrtnim izidom.

Posesnik iz Zg. Gameljnov, 27letni Ivan Pirc, je nakladal zjutraj v gozdu nad Gameljnami drva, ki jih je hotel okrog 8. zjutraj odpeljati domov, da jih pozneje zapelje v Ljubljano. Na močno višči poti, vodeči iz gozda, pa se je nenadoma prevrnil težko naložen voz in pokopal Pirc pod seboj. Razburjena konja sta pričela, čuteča nesrečo, skakati v zrak, nakar so prihiteli do prevrnjenega voza domačini, ki so šele po daljšem trudu spravili težko poškodovanega Pirc izpod voza. Ponesrečenku ki je bil nezvesten, je lila iz ust kri, znak, da je imel poleg zunanjih tudi težke notranje poškodbe.

Kakor je bilo ugotovljeno pozneje, je imel nesrečni Pirc udrt prsni koš. Poškodovanca ki je bil že tedaj zelo slab, so prenesli na njegov dom, potem pa se je eden domačinov odpeljal v Ljubljano ter obvestil o nesreči rešilno postajo. V Gameljne je moral rešilni avto, ki je ponesrečenca naložil in ga odpeljal v splošno bolnico. V bolnico so nesrečnega pripeljali še živega, pa je že po nekaj trenutkih umrl.

Še prenapolnjeni vlaki

Posetniki letos na novo otvorenega kopališča Gorenja vas-Reteče na gorenjski progi se čedalje bolj pritožujejo zaradi pomanjkanja železniških vozov na gorenjski progi in to popolnoma upravičeno.

Pretečeno nedeljo je bilo v kopališču Reteče čez 2000 obiskovalcev in vsi ti so se morali odpraviti z vlakom št. 925., ki odhaja s postaje Gorenja vas-Reteče ob 19.53 nazaj v Ljubljano. Naval na ta vlak je bil tak, kakor na bojiščih ob koncu vojne. Vsi tisti potniki, ki niso bili zadosti močni ali nagli, so se morali zadovoljiti s prostorom zunaj na stoncih, na odbliščih, nekateri pa celo na strehi. Za posamezne mlade ljudi seveda to še ni najhujše, a kaj se to pravi za matere z več otroci, je lahko razumeti.

Ob delavnikih ni nič boljše. V ponedeljek je bilo v Retečah zopet okoli 1500 kopalcev, po večini žensk in otrok, in zopet je bil velikanski naval in boj za prostore.

Zato prosimo železniško direkcijo in načelstvo glavnega kolodvora v Ljubljani za nujno odpravo, da nam stori vsaj toliko in da zadosti vozov na razpolago, posebno pri vlaku št. 925.

Razen tega še prosimo, da naj se posebno ta vlak ne ustavlja s takim sunkom, kakor je bil danes na glavnem kolodvoru.

Danes zadnjikrat I. del.

Največje filmsko delo vseh časov!

Fantastični sen inženjerja o letu 2500 po K.

Metropolis

Gigantska fantazija bodočnosti.

Sodeluje:

25.000 moških, 11.000 ženskih komparsov, 1100 delavcev, 750 otrok, 100 Črncev, 25 Kitajcev in nad 750 izvrstnih igralcev v večjih vlogah.

Ta velefilm titanske veličine si morate danes ogledati.

Predstave ob 4., 6.8 in 10. uri.

Posebna godba!

Znižane cene! KINO IDEAL.

Ali ste že pridobili vsaj enega novega naročnika za „Jutro“?

ko je več potnikov zadobilo več ali manj prask oziroma bunk.

Upamo da nam železniška uprava ugodno, čeravno smo posetniki omenjenega kopališča po večini taki, da si lahko privoščimo namestu dragih morskih kopališč le naša kopališča na Savi in Sori. Tori, ponovno prosimo, dajte nam ali več vozov ali pa več vlakov.

Velik požar v Zagrebu

Zgorele so tribune in skladišče na sportskem igrišču »Viktorije«.

Zagreb, 18. julija

Davi ob 3.20 so bili pozvani gasilci na sportsko igrišče »Viktorije« za glavnim kolodvorom, kjer so se vžgale tribune. Ko so gasilci dospeli na kraj požara, je bilo vse igrišče v plamenih, a prav tako tudi skladišče stavbnega in mizarškega materiala, lasti Gijura Fröhlicha na Miramarski cesti.

Požar je bil viden daleč naokoli. Gasilci so osredotočili vse svoje sile na lokaliziranje bližnjih objektov, ker je obstajala velika nevarnost, da se bo ogenj razširil, posebno ker se nahajajo v bližini lesene zgradbe. Tribune in skladišče podjetnika g. Fröhlicha so zgoreli do tal. Na igrišču »Viktorije« povzročena škoda znaša 500.000 Din, dočim je g. Fröhlich oškodovan za 300.000 Din. Baje sta zažgala tribune in skladišče iz masčevanja dva potepina.

Veliko planinsko slavlje v Karavankah

Preteklo nedeljo je slavilo slovensko planinstvo lep praznik svoje odlične organizacije in neumorne delavnosti v slavo naših prelepih planin in v korist razmahu tujsko-prometnega življenja naše domovine. Kranjska podružnica SPD je blagoslovila novo dozidane prostore pri Prešernovi koči na Stolu (2193 m), najvišjem vrhu slovenskih in nemških Karavank. V soboto in nedeljo je prispelo na vrh Stola skoro do 800 turistov, tako da je bilo to slavlje eno največjih, kar se jih je vršilo v povojnih letih na Stolu.

Turisti so prihajali po slovenski in nemški poti v soboto ves dan, v nedeljo zjutraj in dopoldne so se vrstile vrste prosičev. V Prešernovi koči se je zbral polnoštevilni odbor kranjske podružnice, lepo so bili zastopani ljubljanci pod vodstvom dr. Tominskega, vrli Jeseničani, Radovljčani, Tržičani, kmečko ljudstvo iz spodnjih vasi občine Zazrebica. Slovenci iz Koroške — med njimi z navdušenjem sprejeto pevsko društvo »Kočna« iz Sveč — in člani društva »Sljeme« iz Zagreba. Zbrani so bili vsi ljubitelji naših Karavank. V soboto zvečer so zažgali pri Prešernovi in spodnji Valvazorjevi koči močnejše kresove. Bila je veličastna uvertura v nedeljsko slavlje. V nedeljo ob 10. uri je bral za brezniki kaplan g. Gostiša službo božjo na okusno prirejenem oltarju pred Prešernovo kočjo. Okrog in okrog se je razlila nepregledna množica. Spodaj pa se je kopala v jutranjem solncu prelepa gorenjska ravan tja do Šmarne gore pri Ljubljani. Po blagoslovitvi novih prostorov so govorili: načelnik kranjske podružnice g. Franc Savnik, nato predsednik osrednjega odbora dr. J. Tominešek, revizor g. A. Pučnik, g. Šporn za ljubljansko »Skalo« in župan iz Zazrebice.

Ves dan je bilo v obeh kočah kakor v čebelnjaku; izborni vince je povzročilo najboljšo razpoloženje. Zani je skrbela tudi dobra kuhinja oskrbnika Prešernove kočje g. Anderleta ter domačnost obeh Avenikovih sester v Valvazorjevi koči in nienega gospodarja g. Gajškeja.

Prešernova kočja je preteklo poletje dobila veliko, prostrano jedilnico, veliko kuhinjo, damsko spalnico in dvoje skupnih ležišč za okoli 80 oseb. Gradbeni stroški so znašali skoraj 90.000 Din, ki so večinoma kriti. Veliko jedilnico je odbor imenoval sobo dr. Kušarja, pokojnega kranjskega odvetnika in znanega sokolskega delavca, ki si je pridobil mnogo zaslug za propagando Stola.

Kako slikajo dr. Korošca Hrvati

Iz zagrebškega lista »Rovaš«.

Korošec: »Načela naše svete vere nam zabranjujejo orožje celo v vojni, zato smo oproščeni vojaške službe. Ako pa gre za dobro stvar, je treba zamižati tudi na obe očesi in upoštevati, da naši zavezniki razen pištole ne poznajo nikakega drugega orožja.«

Suša - sezona požarov

Vače, 17. julija

V okolici Vač se je pojavil v ponedeljek dopoldne ob 11. gozdni požar, ki danes v sredo kljub vsemu naporu še neprestano traja.

Ogenj so opazili najprej na Gori pri Vačah na pobočju Slivne, ki nam jo prikazuje današnja slika. Prišlo je goriti v gozdovih g. Kristana iz Vač. Zaradi suhega vremena in ker je vejevie in praproti zelo posušena, se je ogenj naglo širil. Kmalu so ognjeni zublili oblji večje gozdne parcele, kjer je pogorelo 2 vagona travov, ki jih je imel pripravljeni g. Kristan za izvoz. Ogenj pa je uničil tudi nad 10 vagonov ostalega lesa.

Čeru. Škoda je znatna, ker je uničen velik del gozda. V tej neznosni vročini, ki je čedalje hujša, smo imeli že okoli 7 požarov v najbližji okolici. Skrajni čas je, da ukrepe železnica vse potrebno, da ne bodo iskre iz lokomotiv ogražale javne varnosti. Zlasti zvečer je opaziti, da sipljejo lokomotive iskre, prav kakor bi šel ognjeni dež. Spričo tega se čudimo, da se doslej še ni pripetila še nobena večja katastrofa.

Mokronog, 17. julija

Včeraj popoldne je nastal na nepojasnljen način požar v gospodarskem poslopju Fr. Tomažina v Stari vasi pri Škocjanu. Kljub nadčloveškemu naporu vrlih gasilcev iz

Okrog poldne se je zaznalo o nastalem požaru na Vačah. Domačini so se podali na konjih na kraj požara, kjer so takoj pričeli z reševalno akcijo. Zaradi pomanjkanja vode niso mogli goreččega lesa očistiti, zato so namerili svojo pozornost naložiti, da preprečijo napredovanje in širjenje ognja.

Goreče dele so zamejili z larki, tleče drevje so pokrili s prstjo, manjše utrineke pa so tolkli in teptali z vejadi.

Združenemu naporu Vačanov in kmetov iz okolice, ki so prišli gasilcem na pomoč, se je posrečilo, da so ogenj zadušili. Tekom noči so le še fantie dušili posamezne iskre, ki so postale veslo nočne sapa nevarne. Straži se je to res posrečilo. Ko pa se je storil včerajšnji dan in ni bilo nikake opasnosti več, so stražarji odšli domov.

Komaj so odšli stražarji na svoje domove in se podali izmučeni k počitku, je zopet začelo goriti na precej oddaljenem kraju od prejšnjega požorišča. Cilj vseh gasilcev je bila Dragarijeva hosta, kjer je bil največji ogenj. Šele proti večeru je bil njih trud kronan z uspehom in so se vrni domov. V hosti je ostalo le 15 moč in orožniki z Vač, ki so budno pazili, da se ne bi požar iznova pojavil.

Davi pa se je pojavil ogenj zopet na povsem drugi točki Slivne: na Kokoletovem. Pričela je goriti Kokoletova sušnica, ki je oddaljena od prejšnjega požara več sto korakov. Na Kokoletovem so se pojavile prve iskre ob 5. uri. Veter je zanesel iskre tudi v bližnji gozd, kjer je shranjenega več vagonov lesa za prodajo. Ker ob času sestavljanja tega poročila požar še vedno traja, ni mogoče ugotoviti, kako daleč se je razširil ogenj.

Med Vačani in okoličani splošno prevladuje mnenje, da je vzrok požara zlobna roka. Morda je povod žalostnemu primeru masčevanje. Naiveč škodo imata g. Kristan in Črtanc iz Vač. Večednevno gašenje in zaposlitev skoro vse okolice pri gašenju se precej obutno pozna tudi pri poljskem delu. Orožniki iz Vač zasledujejo s pomočjo domačinov nevarnega zlikovca in je upati, da bo sedel kmalu za zamreženim oknom.

★

Novo mesto, 17. julija

Danes popoldne je pričel nenadoma goriti gozd v Cegelnici, ki so ga zažgale iskre iz lokomotive. Alarmirani sta bili neutezoma kandijska in novomeška požarna brigada. Na kraj požara je prihitela tudi požarna brigada iz Prečne. Ogenj se je širil z bliskovito naglico. Po napornem gašenju so ogenj lokalizirali komaj proti ve-

Škocjana in iz Grmulj je gospodarsko poslopje zgorelo. Požar se je celo že razširil na hišo, je vpepelil in uničil deloma tudi novo hišo. Ognjeni zublji so uničili tudi gospodarsko poslopje sosedu Martina Lindiča. Pretiia je nevarnost, da bo vsa vas pogorela. K sreči so ogenj lokalizirali. Pri gašenju se je občutno poškodoval na desni nozi Alojz Jerič iz Škocjana. Škoda cenijo na 150.000 Din.

Stražnika sta napadla ...

Liubljana, 18. julija

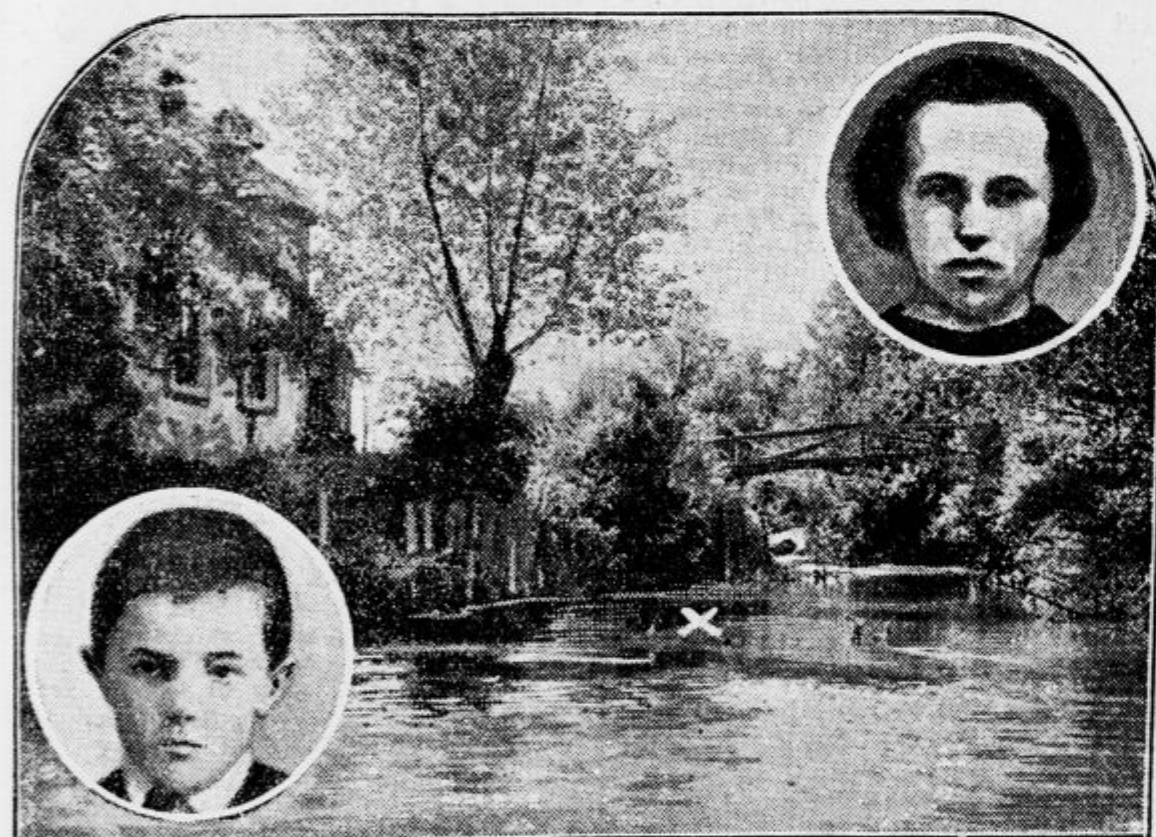
Lojze U. ter Janez F., oba delavca, zaposlena nekje zunaj mesta, stanujoča pa na Tržaški cesti, sta se vračala sredi poznih domov. Medpotoma sta spravila pod streho marsikak kozareček in se slednjič nista niti dosti zmenila za policijsko odredbo glede nočne vožnje s kolesi, pri kateri se mora imeti s seboj tudi luč.

Bila sta medpotoma večkrat pokarana, zato se je napolned Lojze vendarle odločil ter prižgal svečo, ki jo je zavit v papir, dočim je Janez vozil kar v temi za njim. Privozila sta tako že do Stritarjeve ulice, in sicer okrog 23. ponoči. Tam pa ju je nenadoma ustavil stražnik Koblar ter gozval Janeza, ki sploh ni imel luči, s seboj na stražnico v svrhu legitimiranja. Janez je nekaj časa protestiral, a se je slednjič vendarle vdal, dočim je smel Lojze poljati dalje.

Janez in stražnik sta korakala nekaj časa molče. Ko pa sta prišla do Muzejskega trga in se že bližala rdeči hiši na Bleiweisovi cesti, je nenadoma skočil iz teme pod drevesi neki moški in sunil stražnika z roko v prsi s tako silo, da je ta nehote napravil par korakov nazaj. To okolnost je napadalec takoj izrabil in iztrgal stražniku kolo iz rok, ga zasedel in pobegnil.

Tedaj pa se je znanil tudi že Janez in skočil v stražnika. Lotil se ga je s tako vehemenco, da je bil stražnik napolned prisiljen klicati na pomoč in se braniti s pendrekom Sele, ko je prišel na pomoč stražnik Lovrenčič, sta mogla Janeza ukrotiti in ga z združenimi močmi spraviti na stražnico.

Na stražnici je bil Janez takoj zasiljen in je šele po daljšem oklevanju priznal, da je bil družni napadalec njegov tovariš Lojze. Tedaj so stražniki pričeli lov tudi za tem nevarnim pričkum, in res se je proti jutru posrečilo spraviti tudi njega na varno v kletko, kjer bosta zdaj oba dalje časa premišljala, kdaj je pozum na mestu in kdaj ne.

Gradaščica pod elektrarno na Dobrovi, kjer (X) sta v soboto zvečer utonila brat in sestra, 20letni France (na levi) in 24letna Cilka Alič (na desni). Fotografiji obeh ponesrečenecv sta stari že po več let.

Kulturni pregled

Priprave za stoletnico Leva Tolstega. Ves kulturni svet se letos pripravlja na proslavo stoletnice rojstva L. N. Tolstega. Največja proslava znamenitega jubileja bo seveda v Rusiji, kjer so že začela izhajati njegova zbrana dela v 90 zvezkih. V Rusiji bo vse polno oficijelnih akademij in predavanj, ki bodo od vseh strani pojasnila delo in življenje velikega književnika in filozofa. Na Češkoslovaškem se bo vršila največja proslava Tolstega v Pragi, kjer se bodo predstavljale njegove drame. V Narodnem muzeju priredijo tudi razstavo L. N. Tolstega. Nakladništvo Otto izda zbrane spise Leva Nikolajeviča v 25 zvezkih ter Aldanovo knjigo o Tolstem. Na Bolgarskem izda »Posrednik« šest zvezkov, Ignatov pa 25 knjig Tolstega spisov. Izide tudi Bulgakovs razprava o Tolstem kot moralistu ter Čertkova knjiga »Odhod Tolstega«. Na Angleškem se je že pred dvema letoma osnoval odbor za Tolstega proslavo. V odboru se nahaja poleg drugih mnogih odličnih osebnosti tudi pisatelj Bernhard Shaw. Na javnih predavanjih bo sodelovala Tolstega hči T. L. Suhotina. Odbor bo izdal do l. 1930. 21 zvezkov Tolstega spisov, katere bodo uredili najboljši angleški poznavalci ruskega pisatelja. Nemci napovedujejo celo vrsto biografij in študij o Tolstem. Omenjamo le novo izdajo Romaina Rollanda »Lev Tolstoj«, življenjepis Tolstega od prof. Vitkopa, Pollnerjevo knjigo »Lev Tolstoj in njegova žena«, V. Bulgakovs knjiga »Tolstoj in sodobnost« itd. itd. Nemci bodo tudi izdelali dva filma, »Vojno in mir« ter »Moč temec. V slednjem bosta nastopala znana hudožnika

Germanova in Šarov. V Ameriki bodo proslavili Tolstega stoletnico s filmovanjem njegovih del, v Franciji pa na čelu odbora za Tolstega proslavo André Mazon. V Švici, Nizozemskem, v Italiji in v drugih državah izidejo večja ali manjša dela o velikem pisatelju. Pri nas je izšla za stoletnico rojstva v novem prevodu »Ana Karenina«, dobrodošla pa bi bila tudi krajša ali daljša temeljito in jasno pisana študija o velikem modrecu z Oskar Poljanu.

Josko Nedbal povabljen v Rusijo. Češkoslovaški skladatelj in dirigent Nedbal, ravnatelj Narodnega gledališča v Bratislavi, je povabljen od sovjetske vlade v Rusijo, kjer bo dirigiral več produkcij filharmoničnega orkestra. Nedbal odpotuje v Rusijo v začetku decembra.

Jesestadtsko gledališče na Dunaju, znana institucija režiserja Reinhardta, objavlja repertoarni načrt za prihodnjo sezono in beleži med drugimi novostmi: Ferdinanda Brucknerja komedijo »Zločinci«, ameriško dramo »Artistic, ki sta jo spisala Watters in Hopkins in jo je prevedel Osip Dymov. Ta drama se bo igrala sredji oktobra; glavna igralca bosta Hans Moser in Vladimir Sokolov. Potem pride na vrsto Geyerjeva »Mala komedija« ter »Zadnja ljubezen« od Dymova. Sledila bodo še ta-le odrska dela: »Irsko platno« (Kamare), »Magična ljubezen« (Le nornard), »Ojla Potrida« (Lernet - Holenia), »Zgornjih desetisoč« (Maughan), ter drama Arnolda Zweiga, Eduarda Bordeta in Armonia - Gerbidona.

Domače vesti

* **Izpremembe v carinski službi.** Na predlog finančnega ministra so v carinski službi premeščeni: kemičar Miroljub Todorović iz Ljubljane v generalno direkcijo carin v Beogradu; Fran Vavpetić iz Skopja h glavni carinarnici v Ljubljani; Mladinko Roje iz Splita h glavni carinarnici v Mariboru in Anton Piric iz Novega Sada h glavni carinarnici na Sušaku.

* **Pomenljiva suspenzija v Petrovaradinu.** Predvčeršnjim je vukovarski veliki župan suspendiral od službe in plače mestnega glavarja v Petrovaradinu Ivana Jelasića. Razlog suspenzije je ta, da je dal Jelasić na Vidov dan sneti z občinskega poslopja državno zastavo, ker bi jo bil močan vihar sicer raztrgal. Posledica je bila suspenzija glavarja. Mestne uradne posle bo vodil do nadaljnjega podnačelnik Divald. Glavar Jelasić je pristal HSS. Suspenzija je med meščanstvom izzvala veliko nevoljo.

* **Dopust gimnazijalnih direktorjev.** Ministrstvo prosvete je izdalo odlok, da direktorji gimnazij in drugih srednjih šol ob priliki velikih počitnic kakor tudi drugih počitnic tekom leta ne smejo zapustiti svojih zavodov brez predhodnega dovoljenja višje oblasti. V prošnji za odobrenje dopusta morajo tudi naznaniti, kdo bo prevzel uradne posle za čas njihove odsotnosti.

* **Društva, organizacije i. t. d., ki imajo za letošnje jesen predvidene svoje kongrese in slične prireditve, prosijo upravo Ljubljanskega velesejma, naj jih skličejo v času letošnje jesenske velesejske prireditve.** »Ljubljana v jeseni« od 1. do 10. septembra. Svoje sklepe naj društva sporoče naravnost upravi velesejma, ki jih bo v vsakem oziru podpirala.

* **Originalna odredba za kopalce v Šibeniku.** Mestni magistrat v Šibeniku je izdal te dni originalno odredbo za kopalce na morskem obrežju. Po tej naredbi se pod pretjeto globo v znesku 500 Din ne sme nikdo kopati v kratkih hlačicah. Občinska oblast dovoljuje kopanje samo v dolgem trikoju.

* **Slovenec na tekmi za »Grand prix d'Europe«.** Naš znani sportnik g. Valter Stuzzi se bo udeležil kot prvi Slovenec velikih mednarodnih dirk v Švic in sicer starta v dirki za »Grand Prix d'Europe« na 170 km. G. Stuzzi je vnet motociklist (vozi 500 cm — A. J. S. — motor s prikolicco) ter mu želimo najboljši uspeh.

* **Smrt Slovence v Erie - jezeru.** Kakor javljajo iz Clevelanda v Zedinjenih državah, so dne 22. junija našli v Erie - jezeru žensko truplo, ki je plavalo po vodi. V truplu so spoznali 18letno Slovenko Mollie Petelinarkovo, ki se je nekaj dni poprej v čolnu vozila po jezeru v družbi Slovenca Bečaja — oba iz Clevelanda. Ker je bilo vreme tačas zelo viharno, je nedvomno vihar prevrnil čoln, nakar sta mlada veslača našla smrt v razburkanih valovih.

* **Himen.** Poročili se je dne 16. t. m. g. Feliks Nahtigal, posestnik in gostilničar na Trebelnem z gđ. Marijo Miklič iz Ornuške vasi. Prav mnogo sreče!

* **Direktni voz Maribor gl. kol. - Slatina Radenci.** Pričenši z 21. t. m. bo v prometu direktni voz Maribor gl. kol. - Slatina Radenci v smeri Slatina Radenci - Maribor gl. kol. z vlakom št. 8815-8761-1125-1126, ki odhaja iz Slatine Radencev ob 10. uri 38 minut in ima v Pragerskem zvezo z brzim vlakom št. 505/606 proti Ljubljani ob 14. uri 49 minut in z brzim vlakom št. 3 proti Zagrebu ob 14. uri 59 minut ter prihaja v Maribor gl. kol. ob 14. uri 40 minut.

* **Tujski promet na Jadranu narašča** od dne do dne. Razen inozemcev, zlasti iz Češkoslovaške in Nemčije, prihaja tudi mnogo gostov iz raznih krajev Jugoslavije, posebno iz Beograda, Zagreba, Ljubljane in Maribora, pa tudi iz Vojvodine. Slovenci ostajajo večinoma na Gornjem Jadranu, dočim se gostje iz Srbije podajajo v južne kraje Dalmacije.

* **Novo »Slovenske narodne koračnice«** po največjih narodnih motivih je zložil Jos. Pavčič. Šest jih bo izšlo v izdaji za klavir-solo. Nekatere bo izvajal prihodnje dni salonski orkester g. kapilnika Rinescha na vrtu v »Zvezdi«. Orkestri bodo teh novih domačih skladb gotovo veseli. Naročila sprejema skladatelj.

MALINOVEC
pristen, drogerija KANC,
Židovska ulica. 138-a

* **Nesreča Ljubljančana na Bledu.** V torek popoldne je prišlo na Bledu do hude nesreče, katere žrtev je postal mlad Ljubljančan, 19letni dijak, gojenec srednje tehniške šole v Sarajevu Črtomir Dolar, stanujoč v Ljubljani v Gorupovi ulici. Dolar se je ob omenjenem času peljal skozi Bled z motornim kolesom, vozeč se v zmernem tempu in pravilno po desni strani. Tik na ovinku pred hišo zdravnika dr. Benedeka pa mu je privozil z veliko brzino nasproti po sredi ceste velik luksuzni avto. Avto se motociklistu ni mogel več ogniti in je tako nastal neizogiben karambol. Obe vozili sta treščili skupaj s strašno silo in Dolar je odletel daleč vstran na cesto, kjer je obležal s skoro odrobljeno levo nogo nad kolonom. Ponesrečenca so takoj prenesli v stanovanje dr. Benedeka, kjer mu je ta nudil prvo zdravniško pomoč. Kmalu pa je prišel na Bled avizirani rešilni avto iz Ljubljane, ki je hudo poškodovanega dijaka prepeljal v Leonišče. Pri nesreči se je Dolarjevo kolo skoro popolnoma razbilo, dočim se je pri avtomobilu pokvaril samo levi blatnik. Avto, ki je zakrivil nesrečo, je baje last nekega tujega poslanstva, čigar zastopnik se nahaja začasno na letovanju na Bledu.

* **Nesreča v vevski papirnici.** V vevski papirnici se je predvčeršnjim popoldne hudo ponesrečil pri delu 68letni delavec France Grad, doma iz Zg. Kašlja. Mož je bil zaposlen pri nakladanju bal papirja, pri

čemur se je nenadoma zvalila nanj velika težka ba'a ter ga podrla na tla. Bala mu je zlomila več reber in so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v splošno bolnico.

* **Tudi Drava zahteva žrtve.** Kakor drugod iščejo tudi v Varaždnu ohlajenja v hladni vodi in tako je v Dravskem kopalšču in ob potoku Plitvici vedno mnogo občinstva. V Plitvici je pred tednom dni utonil neki trgovski pomočnik, prošle nedelje pa je Drava zahtevala prvo letošnjo žrtev. Utonil je pri kopanju 16letni posestnikov sin Ivan Jerac. Ker Drava naglo teče, ga je voda potegnila v globčino.

* **Hude posledice suše.** Kakor javljajo iz Beograda, vlada v vsej naši državi strašna suša. Kmetje so v skrbih za poljske prideleke, zlasti za koruzo, ki je glavni predmet našega izvoza. Po poročilih, ki jih je prejel poljedelsko ministrstvo, stanje koruze še ni kritično; če bo pa vročina trajala še nekaj dni, utegne nastati za koruzo katastrofalno stanje, ki bi uplivalo tudi na cene pšenice in drugih vrst žita.

* **Neusmiljeno trpinčenje živali.** Neki Vinko Zagorc iz Leskovca v Sloveniji je pripeljal predvčeršnjim na tovrstnem avtomobilu v Zagreb 17 telet, da jih tamkaj zakolje in razproda. Ker so se teleta dolgo vozila v največji vročini, so popadala na tla, tako da so nudila grozno sliko. V llici je policijski upravitelj Matić ustavil avtomobil ter aretil Zagorca. Grozno izmučene živali, ki so še živele, so prepeljali na neko dvorišče, kjer se je zbralo mnogo ljudi, ki so ogorčeno protestirali proti takemu trpinčenju živali.

* **Velika žaga pogorela.** V Vrbovskem pri Karlovcu je v torek pogorela velika Paresiškova žaga. Požar je nastal v strojnišnici ter se je naglo razširil na vsa poslopja podjetja, uničil pa je tudi velike zaloge lesa. Gasilna akcija se je morala omejiti na to, da obvaruje požara bližnjo tovarno vžgalice. Žaga je bila zavarovana.

* **Nezgodna, ne samomor.** Po poročilih v hrvatskih listih smo nedavno zabeležili vest, da je sodnik dr. Vilko Šribar iz Travnička poskušal v Dubrovniku izvršiti samomor. Kakor nam sedaj poročajo, omenjena vest ne ustreza resnici. Sodnik dr. Šribar je le po nesreči pal skozi okno prvega nadstropja na cestni tlak ter se znatno poškodoval. Poškodbe pa niso nevarne in bo dr. Šribar v kratkem lahko zapustil bolnico.

* **Nenavaden poskus samomora.** Na nenavaden način je v Sarajevu predvčeršnjim poskušala izvršiti samomor 26 letna S. Barić. Zaradi sina iz prvega zakona se je sprla s svojim možem ter mu zapretila, da si bo končala življenje. V odsotnosti moža je zdobila stekleno čašo ter pogotnila ostre steklene koščke. Prerezala si je s tem goltanec in se nevarno poškodovala. V bolnici je bila takoj operirana, vendar se še ne ve, da-li bo ostala pri življenju.

* **Ubil sinčka, da ga obvaruje bede.** V Bektešu pri Požegi je 51letni pastir Josip Sakra, nedvomno v duševni zmedenosti ubil na paši s sekiro svojega petletnega sinčka Frana. Ko je izvršil zločin, je vzel mrtvega sinčka v naročje ter šel z njim v Požego, kjer se je prijavil policiji. Strašni zločin pravi, je izvršil, ker je hotel svojega otroka obvarovati tako bednega življenja, kakor je usojeno njemu.

ITO — zobna pasta najboljša!
* **Avtoobus-promet Postojna-Gorica** in obratno z zvezo k vlakom iz Ljubljane in proti Ljubljani se vrši vsak dan ter tudi ob nedeljah in praznikih začeni s 22. t. m. Informacije daje »Putnik«.

* **Christoforov zavod, Ljubljana,** vpišuje ves julij na Domobranski cesti št. 7. — Vpisnina 10 Din, šolnina nizka, revni gojenci izjavo popust. — Zavod preskrbuje službe. — Šolsko leto prične 1. oktobra ter traja 10 mesecev.

* **Urejen prebavo in zdravo krl** dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kupice prirodne grenčice »Franc Josef«. Strokovni zdravniki za motenje prehranjevanja hvalijo vodo »Franc Josef« ker vzpodbuja delovanje želodca in črevesa. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Kmetovalci, sadjarji, vinogradniki!** Najzanesljivejša sredstva za pokončevanje škodljivcev dobite pri trvdki Chemotehna, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko** in skrobljeno perilo v najlepšo izvršitev.

Friedler-Jeva
„GAMMA“
že po 2 — 3 kratni uporabi prerodi las na glavi, ker zaustavi izpadanje las, odstrani prhljaj, krhkost las in maščobo iz njih. Pri nadaljnji uporabi daje življenjsko sposobnost hirajočim koreninam las in odzaga pogankje za močne lasje, tako da po vsi glavi ponovno zrastejo lasje. Zdravniško uspešno preizkušeno v 600 slučajih in priporočeno za uporabo. Uspeh gotov! Dobi se v vsaki lekarni in drogeriji; v kolikor je ne dobite, obrnite se na glavno zastopstvo za vso SHS, drogerija „Nada“, Kolar i Gabrič, Subotica

Telefon 637
ali na drogerijo Gregorič, Ljubljana, Prešernova ulica 5.
Velika steklenica Din 85, mala stekl. Din 65

Za solnčenje najboljša „Solano creme“ v tubah. Dobi se v drogeriji A. Kanc sinova, Židovska ul.

Rešite alkoholike!

Kako se more alkoholiku (pitancu) skrivaj omejiti ali popolnoma odvzeti ga alkoholnih pijač, tako da bolnik tega ne more niti opaziti. Vam sporoči zastonj in poštumno pristo trvdka

Frome Company, Zagreb 6/depot Štev. 8

Priznano

najboljša oblačila pri najnižjih cenah nudi renomirana trvdka

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12.

Iz Ljubljane

U— **Izlet v Monakovo in Nürnberg.** Umetnostno - zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi za člane, če se jih priklasi vsaj 20, izlet v Monakovo in Nürnberg v svrhu ogleda tamošnjih mest, galerij in letošnje jubilejne Diirerjeve razstave. Eventualno se med potjo obišče tudi Salzburg. Vodil bo univ. prof. dr. Izidor Čankar. — Odhod iz Ljubljane v nedeljo 5. avgusta ob 8.49, vrnitev v Ljubljano v soboto 11. avgusta ob 8.35. Stroški so preračunjeni na okroglo Din 2500 za osebo. Priglasiti se je najkasneje do Inkl. 23. Julija (ponedeljek) pri tajniku St. Vurniku, Ljubljana, muzej, ali z dopisnico ali pa ustmeno vsak dan med 10 in 12 uro dopoldne.

U— **70-letnica dr. Henrika Tume,** znamenitega slovenskega prosvetnega delavca, znanstvenika in alpinista proslavi delavska kulturna organizacija »Svoboda« danes, v četrtek zvečer ob pol 8. uri v vrtm salonu pri »Levu« na Gosposvetski cesti. »Jutrot je že povodom njegove 70-letnice orisalo njegovo življenje in zasluge za slovensko ljudstvo, zlasti za delavstvo.

U— **Pogasen ogenj na Barju.** Ker je šota na Barju poleg Črne vasi gorela tudi še predvčeršnjim, je komisija z županom dr. Pucem na čelu po ogledu položaja odredila, da se morajo na Barje znova vrniti ljubljanski gasilci z motorno brizgalno. Gasilci so se odpeljali v Črno vas predvčeršnjim ob 18., nakar so takoj pričeli z gašenjem. Zalili so z vodo več gorečih kompleks, ki so ga morali na številnih mestih tudi prekopati. Delali in trudili so se vso noč in se jim je končno posrečilo pogasiti ogenj ter odstraniti vsako nadaljnjo nevarnost šele včeraj okrog 12., nakar so se popolnoma izčrpani vrnili v Ljubljano.

Majka in dete sijeta radosti, ker je mesto zopernega r bjeza olja okusni JEMALT, prava rešev Jemlje se s slastjo tudi poleti.

U— **Končno mala, pohlevna ploha.** Že v torek popoldne so gosti oblaki potegnili prepečene Ljubljančane in okoličane, ki so v največjih skrbih, kaj bo s fiziolog, krompirjem in koruzo, če se ne bo izdatne moče. Vžiga se že stoječe žito na njivah in od vseh strani prihajajo poročila o požarih po vaseh in gozdovih. Včeraj popoldne so se pa oblaki nad Ljubljano vendarle zgostili in skoraj plašen grom je iz njih s težavo ožl kratko ploho, ki se je na razbeljenem pločniku posušila že v par minutah. Če je bilo dežja več po deželi, kjer bi pomenil v prav izdatni množini morebiti še rešitev pred katastrofalno sušo, se nimamo poročil, vendar pa upamo, da je suša pri kraju, ker brzoljavljavja z vseh strani inozemstva velike nevihte. Naj bi prišle mirno, brez strele in toče!

U— **Drobna policijska kronika.** Od torka na sredo so bili prijavljeni policiji naslednji dogodki: 1 poškodba okna, 2 prestopka kaljenja nočnega mira, 1 prestopek prekoračenja policijske ure, 1 prestopek nedostojnega vedenja, 1 neprevdano vožnja, 1 prestopek obrtnega reda, 1 karambol, 5 prestopkov avtomobilskih predpisov in 11 prestopkov cestnega policijskega reda. Aratacij je bilo izvršenih 5, in sicer: 1 zaradi tatvine, 1 zaradi prepovedanega krošnjarstva, 2 zaradi vlačugarstva in 1 zaradi izživanja.

U— **Surovi ponočnjaki.** Lekarnar Gvidon Bakarčič, ki ima svojo lekarno na Sv. Jakoba trgu, je prijavil, da so mu v torek ponoči neznan, surovi ponočnjaki razbili stekleno okence, ki opozarja ponoči na nočno službo lekarnar. Okence je bilo razbito s kamenjem ter trpi lekarnar 60 Din škode.

U— **Drzna tatvina v kopalšču.** Ko se je kopalca privatna uradnica Roža Dežmanova, stanujoča v Gosposki ulici, predvčeršnjim popoldne v kopalšču na Ljubljani, je shranila za čas kopanja svoje reči v malo omario poleg kabin in pustila ključek na omari. Ko pa se je pozneje pred odhodom oblekla, je nenadoma zapazila, da je med njo odsotnostjo odprl omario neznan tat, ki ji je odnesel ročno torbico v kateri se je nahajala zlata zapestnica z obeskom, na katerem so bile vgravirane letnica in črki R D., dalje ovratna verižica, doza za puder in več drugih predmetov. Dežmanova je oškodovana za okrog 800 Din.

U— **Splašen konj.** Na ozlu Bleiweisseve in Gosposvetske ceste se je prednočnim okrog 19. nenadoma splašil konj hlapcu Albinu Prelogarju, ker se je ustrašil prihajajočega avtomobila. Konj, vprežen v zapravljuček, na katerem je sedel voznik, je zdriljal po Gosposvetski cesti in dalje po Dunajski cesti. Zaradi številnih pasantov na cesti je obstajala nevarnost nesreče, ki pa jo je preprečil z izredno duševno prisotnostjo in pogumom šofer Wiesbauer, ki je pred Vzajemno zavarovalnico skočil pred konja in ga ustavil.

U— **Zalne obleke in plašče za dame** vedno v moderni izbiri pri trvdki Franc Lukič, Stritarjeva ul. 9.

Iz Maribora

a— **Uspeh slovenskih umetnikov.** Dosedanja člana mariborske opere g. Peter Burja in njegova soproga gospa Franja sta s 1. avgustom angažirana na Narodnem gledališču v Olomucu. Umetnikoma iskrene čestitke in mnogo uspehov za bodoče.

a— **Sprememba posesti.** Hišo št. 63 na Koroški cesti je lastnik vrtnar Kočever prodal Josipu Prašlju iz Celja za 121.000 Din. — Hišo št. 16 na Slomškovem trgu sta pa posestnika Adolf in Marija Bernhard prodala za 300.000 Din Milošu Benčini. Mariji Erneškovi ter Francu in Josipini Šauperl

a— **Pomanjkanje vode.** Zaradi velike vročine in večje porabe je nastalo občutno pomanjkanje vode v mestnem vodovodu. Poraba je narasla na 6 in pol milijona litrov na dan. Črpalke delajo noč in dan, a jim je skoraj nemogoče dobavljati dovolj vode. Ker poraba dnevno narašča, je bil mestni magistrat prisiljen pozvati prebivalstvo k največjemu varčevanju z vodo. Prepovedano je, prevažati vodo iz mestnega vodovoda na druga zemljišča. Prestopke bodo brezobzirno kaznovali z globo do 1000 Din. Naj se v lastnem interesu kontrolirajo vodomeri, da bo mogoče takoj dognati vse poškodbe vodovodnih cevi in tako preprečiti znatno izgubo vode.

a— **»Niggerole«** za solnčenje in masažo se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih steklenicah po 12 Din z varstveno znamko »zamorec« in imenom Niggerol. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Iz Kranja

U— **Turški sladoledarji okradeni.** Prednočnim je doletela tukajšnje tri muslimane, ki prodajajo v našem mestu sladoled, precejšnja smola. Ponoči se je vtihtapil v njihovo spalno sobo v Cerkveni ulici št. 163 neznan tat in jim odnesel lesen zaboj, v katerem so imeli spravljene zasluge letošnje sezone v znesku 5100 Din. Orožniki so našli ob Kokri pod Fockovim poslopjem ukradeni zaboj brez denarja.

U— **Občinski odbor kranjski** ima zvečer ob šestih v mestni posvetovalnici sejo z važnim dnevnim redom.

U— **Jubilej treh gasilcev.** Te dni so praznovali 30letnico članstva in dela v kranjskem Gasilskem društvu naslednji člani: starosta gasilske župe g. Janko Savjov, brivski mojster g. Karel Depoli in plesarski mojster g. Anton Škrlit.

U— **Levo nogo si je zlomila** gđ. Tina Kreizbergerjeva, ko je nesla kosilo svoji sestri v kopalšče pri hujanski brvi. Prepeljali so jo z rešilnim avtomobilom v ljubljansko bolnico.

U— **Iz pestre nedeljske kronike.** V prvih popoldanskih urah je bilo mesto kakor izumrlo. Vse: staro in mlado je hitelo v vodo dokaj hladne Koke in Save. Povsod je mgolale kopalceve. Pri Jurjevih pečah v Kokri sta »gagala« dva otroka; slaba je predla tudi nekemu fantu pri Majdicem savskem jezu. Ob petih popoldne se je producirala na travniku poleg gostilne »Pri kroni« neka kozaska skupina na konjih. Gledalec je bilo nad 2000, največ iz okoliških občin. Ob tej priliki je bilo ukradenemu nekemu fantu iz Mavčič moško dvokolo znamke Puch. Zvečer so se polnile mestne gostilne; prijetno je zlasti na restavracijskem vrtu Narodnega doma. Dve skupini fantov iz Gorici in Predvdvora, ki so prišli občudovat kozake, sta se na povratku spoprijeli zunaj mesta. Eden je dobil dva močna sunka z nožem v glavo.

Iz Celja

a— **Vsem krajevnim organizacijam in gg. zaupnikom SDS v celjskem srezu!** Za nedeljo sklicani občini zbor sreske organizacije SDS za srez Celje-Vransko se zaradi tehničnih razlogov ne bo vršil. Vse krajevne organizacije in gg. zaupniki SDS bodo o ponovnem sklicanju pravočasno obveščeni.

a— **Promocija.** Na vseučilišču v Innsbrucku je promovirala za magistra farmacije gđ. Anica Kukovčeva, hčerka ministra n. r. dr. Vekoslava Kukovca iz Maribora. Čestitamo!

a— **Koncert v parku.** Drevi ob 8. bo v mestnem parku koncert Celjskega godbenega društva.

a— **Pritožbe letoviščarjev.** Dne 17. t. m. so se pritožili nekateri v Celju bivaajoči letoviščarji na policijski stražnici zaradi zanemarjenosti celjskih cest in ulic. Omenili so, da nikakor ne morejo dometi, kako je mogoče, da se uprava letoviščarskega mesta za kakršno se smatra Celje, ne zmeni nič za snago vsaj najbolj prometnih ulic. Živalski odpadki in smeti ležijo po ulicah. V večji taki letoviščarski družbi je zahtevala neka dama takojšnje odpotovanje, ker najdejo drugod za drag denar, ki ga izdajajo, lepe, snažno urejene ulice. Izjavili so, da bodo izpeli posledice ako te zanemarjenosti, takoj ne odpravijo. — Mi smo vse te razmere že ponovno ožigovali, seve, brezuspešno, ker smatrajo nekateri gospodje mesto za vaško gmajno.

a— **Smrtna kosa.** Po dolgi težki bolezni je v torek 17. t. m. zvečer umrl v celjski javni bolnici g. Drago Pertot, obratovodja Kamnoseške industrijske družbe v Celju, rodom iz Barkovelj pri Trstu. Kot sin slovenskega Krasa je že v mladih letih vzljubil na nacionalno vročih letih svoj materni jezik in rodno grudo. Pod močnim vplivom pokojnega dr. Rybafa pa se je izkristaliziral v pojavnem Pertotu jeklen značaj in redek narodni idealizem, ki ga ni zapustil niti v težkih življenjskih urah. Za svetovne vojne 1. 1915. se je preselil v Celje ter bil do svoje smrti marljiv in zvest uslužbenec celjske Kamnoseške industrijske družbe. Sodeloval je v Celju pri raznih narodnih in kulturnih društvih. Največje zasluge si je pa stekel za Celjsko pevsko društvo. Tudi SDS žaluje za pokojnikom, svojim somišljenikom, saj je ostal zvest njenemu programu izza ustanovitve ter služil marsikateremu inteligentju za vzor, kako je treba tudi dejansko pokazati svojo strankarsko pripadnost in pripravljenost. Pogreb ob 16. iz celjske javne bolnice, Bodi mu ohranjen najlepši spomin, narodno

vzgojenim hčerkan in sinu ter ostalim srodnikom pa naše najiskrenejše sožalje!

a— **Ponesrečenemu dečku odrečen cerkven pogreb.** V Trnovljah pri Novi cerkvi se je po nesreči obesil 10 letni deček Gustav Jeseničnik. Ker mu je bil cerkveni pogreb odrečen, so mu srodniki in sosedje sami priredili lep pogreb ter so mu položili na krsto nad 30 vencev. Pred hišo se je poslovil od njega kmečki mladenič Stefan Dolar z lepimi v srce segajočimi besedami.

a— **Iz policijske kronike.** Vloženih je bilo zopet več prijav zaradi prenaple vožnje z avtomobili, zaradi kolesarjenja po pešpotih in razgrajanja v nočnih urah. Nekateri mladi ljudje imajo navado, da se preganjajo v kopalnih oblekah po ulicah ob Savinji. Tudi sladoledarji imajo opraviti s policijo.

a— **Težka telesna poškodba.** V gostilni Kančjan so pili v nedeljo zvečer štirje delavci opekarne Jesenko. Govorili so med seboj v hrvaškem jeziku. Bili so precej glasni in polagoma postali agresivni ter drugim grozili, da jim bodo že pokazali. Med gosti je bil tudi Ivan Presnik, delavec v Westnovi tovarni. Ko je zapustil ob 23. gostilno, so ga napadli razgrajajoči pred vhodom v Westnovo tovarno Eden izmed njih ga je sunil z nožem v glavo in ga težko ranil. Opekarji so znani kot hudi razgrajajoči.

a— **Ukradeno kolo.** Francu Črepiškemu iz Zg. Hudinje je ukradel neznan tat izpred trgovine Rakusch na Kr. Petra cesti kolo znamke »Ipak« s številko 17.863. črno pleskano, vredno 1250 Din.

Iz Tržiča

a— **Ruski marijansko-donski institut** je letos zopet prišel v naše mesto, da se njegove gojenke, 92 po številu, navijejo zdravega planinskega zraka. Z gojenkami je 8 učiteljic in en zdravnik. Nastanjen so, kot že prejše dve leti, v prostori meščanske šole, kjer najdejo vedno gostoljubno streho. Institut je imel na razpolago tri kraje v Sloveniji, pa se je vendarle odločil za Tržič, ki je gotovo velika odlika, če pomislimo, da se že tretjič vrača na izredno željo vseh gojenk, ki so v Tržiču že kakor doma. Dobrodošle!

a— **Uspehe klerikalne politike** občutijo tržički čevljarji kar na svoji lastni koži. Več tržičkih mojstrov hodi daleč doli med brate Hrvate na sejme prodajati svoje izdelke. Na zadnjem karlovskem sejmu je hotelo več mojstrov postaviti svoje stojnice, kakor vedno doslej. Navadno so delali prav dobre kupčije. Tokrat pa so slabo naložili. Še stojnice niso hoteli dati, češ, kar vrnite se, odkoder ste prišli. Koroševih ljudi mi ne potrebujemo. Šele po dolgem molodovanju se jim je posrečilo, da so dopovedali Karlovčanom, da večina Slovencev drugače misli, kakor pa delajo gospodje od SLS. Prav podobno se godi z naročili tržičke predilnice. Preje jih je deževalo, po 20. juniju pa komaj kapljajo. Da, da, sadovi klerikalne gospodarske politike so izborni in vsega zavidanja vredni. Le za njimi in nebesa bomo imeli že tu na zemlji!

a— **Svetovska finančna straža** ima večkrat opravka s tihotapci. V sredo zvečer je lovila tihotapce gori na Babi. Po dolgotrajnem lovu se ji je posrečilo enega ujeti, drugi pa je ubežal. Pri njem so dobili 15 kg saharina. Orožniki so spremili smolarja v kranjske zapore.

a— **Razstava tržičkih meščanskih šol v Mariboru.** Kakor znano so imele slovenske meščanske šole svojo razstavo vseh šolskih izdelkov v Mariboru. Razstave sta se udeležile tudi tržičska deška in dekliška meščanska šola in sta vzbujale splošno pozornost. Tržičke kroge bo gotovo zanimalo mnenje o razstavi, ki ga je izrekla »Marburger Zeitung«, ki ga podajamo v prevodu. Pod naslovom »Delo učence meščanske šole« v pododdelku o novih učnih metodah niše takole: Razstava je preobširna in prebogata — vsi prostori velikega poslopja so izrabljeni — da bi mogli natančneje opisati vsako omembo vredno stvar. Obiskovalci nam dovolijo, da jih le na posebnosti opozorimo, kar bi lahko pri delih, ki jih je izvršilo tisoče prahidnih rok, prezrli. Stopimo n. pr. v sobo, kjer je razstavila tržička mešč. šola. Tu zagledamo stvari, ki nam prav nazorno pred očuje nove metode nazornega pouka zemljepis in zgodovine. Vidimo, kako samostojno obdelajo učenci učno snov in kako si je prisvoje. Na sredi mize zagledamo kepo mokre ilovice, iz katere gnetijo učenci oblike gorovij in pokrajine, ki jih ravno obravnava. Opazimo več reliefnih del iz ilovice, ki so jih učenci sami napravili. Veliko veselja morajo imeti učenci pri takem delovnem pouku. Česa vsega niso iznašli in sestavili, da tako poživijo sicer mrtve besede. Tu vidimo zamorski šotor, tam mongolsko kočjo, pa vse do ponazoritve produkcije premoga v naši državi Mehanično memoriranje in učenje onega, kar se mora znati, nadomestijo samostojno postavljene male monografije. Učenca se navaja, da svoje znanje sam bogati, da sam išče vire, ki so njegovemu znanju primerne. Tukaj so albumi, kjer so nalepljene iz različnih ilustriranih časopisov slike itd. Male monografije so prav zanimive, »Pot mojega očeta iz Moskve v Tascentu« citamo na eni, »Afrika — po potopisih« na drugi. V nadaljnjem se peča poročevalac z izdelki deške meščanske šole iz Maribora. Od vseh 32 meščanskih šol, ki so razstavile, omenja imenoma le tržičsko in mariborsko. Tržič je na svojo meščansko šolo prav lahko ponosen.

Iz Novega mesta

a— **Občinske volitve na Dvoru** se bodo vršile 26. avgusta. Vložene so 4 liste: lista Gospodarske stranke, Delavske stranke (napredni listi), SLS in Stranke delavcev in obrtnikov.

Iz Trbovelj

t— Na obnem zboru Gostilničarske za druge je bil izvoljen večinomski odbor. Med drugim so sklenili povabiti na skupno konferenco gostilničarske zadruge iz Kočevja, Zagorja, Laškega in Sevnice. Vabilu so se odzvale že vse zadruge. Konferenca se bo vršila danes 19. t. m. v kolodvorski restavraciji v Zidanem mostu.

t— Gledališki igralci iz Maribora bodo gostovali v soboto 21. t. m. v Trbovljah z veseligradom »Ognjenik«. V nedeljo 22. t. m. ob 8. zvečer v Narodnem domu v Hrastniku s komedijo »Scampolo«.

t— Zapiranje in odpiranje trgovin. Po novih predpisih glede zapiranja in odpiranja trgovin morajo biti trgovine v Trbovljah ob nedeljah ves dan zaprte. Ta dolžba je umestna, ker potrebujejo tudi trgovci in njih nameščenci vsaj en dan v tednu za svoj počitek.

t— Um se je ovrnil 21letni hčerki upok. rudarja v Hrastniku Tereziji Hribarjevi. Oddali so jo v opazovalnico v Ljubljani.

t— Nagrade šolarjem v Dolu pri Hrastniku. Za letošnje redno poučno ekskurzijo učencev tukajšnje šole je darovala »Kmetijsko del. hranilnica« 200 Din, »Pošilnica« pa 100 D. Razen tega je razdelila prva tudi 1200 Din med učence, ki so dosegli najboljši uspeh. Nagrade so prejeli učenci v obliki hranilnih knjižic z vložki po 50 in 100 Din in učenci bodo vsoto lahko dvignili z obrestmi šole, ko dopolnijo 21. leto. Poštna hranilnica pa je na isti način nagradila troje najboljših otrok z vložkom po 100 Din. Vsem tem zavodom se imenom učencev zahvaljuje upravitelj šole.

t— Prijave alkoholnih pijač. Županstvo je naslovilo na gostilničarje in lastnike vinotokov naslednji okoli: Opaža se, da nekateri gostilničarji kakor tudi lastniki vinotokov in prodajalci alkoholnih pijač šele po več tednih in mesecih prijavljajo svoje dobave občinskemu užitninskemu uradu ali pa sploh ne. Tako postopanje, ki povzroča županstvu ogromno dela, je protizakonito, kar se v bodoče ne bo več trpelo, zbog česar se opozarja na zakonite posledice takega postopanja. Vse dobave alkoholnih pijač se morajo javiti v roku 48 ur občinskemu užitninskemu uradu, ki posluje dnevno od 8. do 12. ure v občinski pisarni v Trbovljah, za Hrastnik pa vsak ponedeljek in četrtek od 2. do 4. ure popoldne v občinski pisarni v Hrastniku.

Pismo iz Metlike

Žalovanje. — Naša osemrazrednica. — Sedanja električna razsvetljava.

Metlika, 1. julija

Po desetih letih skupnega življenja in stremjenja za pravim duhovnim edinstvom je prišlo, žal, tako daleč, da v narodnem predstavništvu ubija brat brata. Kakor hitro je bila potrjena vest o resničnosti tega groznega dogodka, je naše meščanstvo ostrmelo in z napetostjo pričakovalo nadaljnjega razvoja dogodkov. Na hišah meščanov so zaplapolale žalne zastave, oziroma narodne trobojnice s florom. Odbor KDK je poslal vodstvu KDK v Zagreb brzojavko naslednje vsebine: Vodstvu KDK — Zagreb — Seljaški Dom. Zaznamo se nad ostudnim umorom narodnih borcev za enakopravnost državljanov in pozdravljamo borce KDK. Izrekamo naše globoko sožalje ter vzklikamo: Slava mučeničnikom! Za odbor KDK Metlika Kompič.

Pogreba narodnih mučencev se je udeležil kot zastopnik mestne KDK g. Dako Makar. Žalne zastave so bile razobešene ves čas žalovanja. Na dan pogreba so vsi naši vrli trgovci zaprli trgovine od 10. do 11. ure. Zadnji dan žalovanja, 30. junija, pa se je vršila naša zadušnica za padlimi narodnimi mučencema, Pavlom Radičem in dr. Basaričkom. Sv. mašo je odslužil upokojeni župnik gospod Ivan Nemanič in so se je udeležili številni pristaši KDK. Med udeleženci smo opazili tudi starost JSS g. Engelberta Gangla, ki je bil takrat na obisku v svojem rojstnem kraju.

Na naši osemrazrednici je bilo šolsko leto zaključeno na Vidovdan z obširnimi predavanjem g. učitelja Vilfana o pomenu Vidovdana dne za vse Jugoslovane ter z raznimi deklaracijami in petjem državne himne. Drugi dan, na praznik, pa je bila vprijeti otroška spevoigr »V kraljestvu palčkov«. Režijo sta imela g. Vilfan in Kregelj. Igrica je bila v splošnem prav dobro predvajana. Opaziti je bilo nove igrice, ki je hvale vredno. Tudi petje je ugajalo. V nedeljo je bila prirejena razstava ženskih ročnih del po g. učitelja Fröhlichovi in Omerzu, ki ga ste potrudili, da je bila razstava res lepa in vredna naše šole. Končni uspeh na šoli je bil prav dober osobito v višjih razredih. Absolvanti najvišjega razreda so se večinoma odločili za nadaljnje študije, in sicer večini del za Karlovac, ker naše mesto po svoji leži in dobri zvezi gravitira h Karlovcu. Absolvenci 8. razreda naše šole so že iz prejšnjih let znani, da dobro uspevajo v šolah. Na te uspehe je naše učiteljstvo res lahko ponosno.

Pri tej priliki pripominjamo, da se kljub temu dobe med našim prebivalstvom ljudje, ki periodično denuncirajo anonimno kar po vrsti naše učiteljstvo. Našemu učiteljstvu se pažni treba braniti in zagovarjati, ker mu uspehi šolarjev na srednjih šolah dajejo jasno izpričevalo.

V našem mestu bi se bilo treba enkrat lotiti vprašanja električne razsvetljave. Sedanjí lastnik in vodja elektrarne g. Nemanič se sicer trudi, da bi dal mestu do-

bro razsvetljava, in je v to podjetje vložil vse svoje premoženje, vendar razsvetljava ne funkcioniira v redu. Razen tega se nam obeta, da bomo danes ali jutri ostali definitivno brez luči. Glede tega leži mnogo krivde tudi na gotovih meščanih samih, ker nočejo redno in pravilno plačevati. G. Nemanič izjavlja, da bo s takim postopanjem primoran prenehati z obratovanjem. Tak postopek nekaterih meščanov je morda pripisovati nezaupanju v obratovanje elektrarne. Svoječasno so se vodila že pogajanja med našim mestom in mestno občino Karlovac za odvod električnega toka iz ozalske elektrarne. Ta pogajanja so sedaj običajla in ne ve se, kako daleč so napredovala. Medtem pa doznavamo, da mestna občina Karlovac najema posojilo 20 milijonov dinarjev za izvršitev raznih komunalnih naprav, med temi tudi zgradbe nove električne centrale v Pokupju. Potrebno je torej, da si naše mesto že vnaprej zagotovi tok iz sedanje ozalske centrale. Pogajanja se morajo dovesti h koncu, da bo vsaj enkrat zagotovljena dobra in stalna električna razsvetljava. Karlovac je že od nekdaj naklonjen našemu mestu ter je tudi pri teh pogajanjih že v ceni znatno popustil. Svetujemo mestnim očetom, naj se pobrigajo za ureditev tega vprašanja, medtem pa naj meščani tudi napram g. Nemaniču napravijo svojo dolžnost da bo lahko obratoval.

Dopisi

KANDRŠE. V nedeljo, dne 22. t. m. se vrše v Kandršah občinske volitve. Pred vložitvijo kandidatskih list sta prišla v Kandrške klerikalna poslanca Kremžar in Lebinger. Sklicala sta sestanek, na katerem je bila dogovorjena kompromisna kandidatska lista, ki naj bi se vložila kot edina pod oznabo »gospodarska lista«. Sestanka so se udeležili poleg pristašev SLS tudi pristaši KDK in to iz razloga, ker so bili po načinu sklicanja sestanka uverjeni, da gre samo za gospodarske koristi občine. Tako Kremžar kakor Lebinger sta dala zatrdilo, da bo kompromisna lista vložena kot gospodarska in da ne bo vložena nobena druga lista. Le zaradi tega zagotovila so pristaši KDK kandidatsko listo s podpisali. Lebinger pa se dogovora in dane besede ni držal, temveč je vložil poleg kompromisne liste še ločeno kandidatsko listo pristašev SLS. Radi tega je zavladalo velikansko ogorčenje med pristaši KDK, zlasti še, ker je med tem časom rok za vlaganje kandidatskih list potekel in jim torej ni bilo mogoče vložiti nove liste. V znak protesta so preklicali svoje podpise oziroma kandidature na kompromisni listi g. župana Franc Kosa iz Kandrš št. 18, Ivana Obreza iz Dobrovo št. 14, Ivana Grabar iz Kostrevnice št. 18, Valentin Kovač iz Razpotja št. 12, Iv. Stremljan iz Kandrš št. 16, Franc Vozel iz Lokarje št. 10 in Franc Kokole iz Dolgega brda št. 14. — Vsi označeni pozivajo volilce, da se dne 22. t. m. v znak protesta proti zahrbtnosti Kremžarja in Lebingerja občinskih volitev ne udeležijo, da na ta način pokažejo svoje zaničevanje do grdega ravnanja klerikalnih eksponentov.

TRŽIČ. »Jutrovim« čitateljem bo še v spominu ona lepa storija o letošnji občinski reviziji od strani občinskega odbora in o čednem postopanju napram našemu županu g. Ivanu Lončarju. Na podlagi ovadbe, katero je dobil občinski odbor, je predsednik odredil preiskavo in »Slovenec« je prinesel celo uvodnik, kjer je oglašal osebno čast našega župana kar do kosil in je vsakdo mislil, da je zakrivil g. Lončar grozotne stvari, ki se morajo razčistiti. In res so bile v dotičnem članku izrečene take reči, da je vložil gosp. župan tožbo. Toda avtorstvo za dotične članke je prevzel g. poslanec Smodej. Zadeva pa je bila sprožena in je tekla dalje, dokler ni prišla tudi pred tržiško sodišče, ki naj bi poiskalo pisca ovadbe, katero je odstopil sodišču občinski odbor. Na ovadbi je podpisal neki Franc Vračič. Človeka s tem imenom ni v stanovskih glasilnicah mesta tržiškega in ga lahko iščete z lučjo po vseh občinskih registrih. Sklep? Ta je vse drugo prej kakor ugoden za tiste ljudi, ki so to gonjo započeli z nelepim namenom, da okrajuje čast ljudem, katerim narod brezpogojno zaupa in ki jih ima rad, ker so pošteni in od nog do glave in ne bodo nikdar zamenjali javne blaginje s svojimi osebnimi ali strankarskimi koristmi.

Sport

Motokolesarski klub »Ilirija« pozivlje člane motokliste, da se polnoštevilno udeležijo »Savezne zvezne vožnje v Celje«, ki se vrši v nedeljo dne 22. t. m. Skupni odhod zjutraj ob 7. uri izpred klubskega lokala »Novi svet«. Dirkač-kolesarji, ki se udeležijo istočasno »Zvezne dirke«, se opozarjajo na zapis na klubske deski. Prijave sprejema pododborov tajnik g. Jurij Stanek. Zaključek prijavi in sestanki vseh dirkačev in motoklistov v soboto dne 21. tega meseca ob 20. uri v klubske prostori Novi svet. — Predsednik.

III. kolo državnega prvenstva v nogometu se vrši prihodnjo nedeljo. V Zagrebu igra Gradijanski in Jugoslavija (sodnik g. Straus), v Beogradu BSK in Hašk (sodnik g. Vodišek), v Splitu Šašk in Hajduk (sodnik g. Fabris).

Teniski sekciji športskega kluba Celje in Maribor sta imeli zadnjo nedeljo turnir na celjskem igrišču, na katerem je zmagala mariborska sekcija v razmerju 9:2.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 18. julija 1928. Višina barometra 308.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vl.	Smer vetra in brzina v metrih	Padavine
opazovanja						
Ljubljana	...	764.0	23	5	E 1	0
Maribor	...	764.8	22	...	E 2	0
Zagreb	...	763.4	21	66	N 6	1
Beograd	...	761.2	3	50	NE 3	1
Sarajevo	...	721.1	24	50	...	0
Skopje	...	751.6	27	6	...	0
Split	...	759.5	29	50	E 1	1
Dubrovnik	...	...	...	...	...	...

Solnce vzhaja ob 4.29, zahaja ob 19.42. Luna vzhaja ob 5.15, zahaja ob 21.17. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 31.0 C, najnižja 17.6 C.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Dopoldne precej jasno, pozneje oblačno. Nekoliko toplejše, toda ne vroče. Zvečer lahek dež v zapadnih in severnih Alpah. Tržaška vremenska napoved za četrtek: Lahki vetrovi iz prvega kvadranta. Nebo večinom jasno. Temperatura od 27 do 35 stopinj. Morje mirno.

Gospodarstvo

— Francija bo dala Bolgariji posojilo. Kakor se doznava, je bolgarskemu ministru Molovu v Parizu uspelo dobiti pristanek Francoske banke za posojilo v višini 25 milijonov dolarjev po 6%, in sicer brez sodelovanja ali posredovanja Društva narodov. Posojilo bo izdano v 6-mesečnih obrokih po 4 milijone dolarjev. S pristanom Francoske banke je Banque de Paris et des Pays Pas že ponudila Bolgarski narodni banki predjem od enega milijona dolarjev. Iz Pariza dalje poročajo, da bo Francija dala to posojilo iz političnih razlogov. Poincaré je dal ministru Molovu zagotovilo, da bo Francija sama dala to posojilo, če bi se pri pogajanjih za misijo tega posojila pojavile težkote. Posojilo je namenjeno tudi za stabilizacijo leva. Če se bodo pariške vesti izkazale kot resnične, potem bo imelo to posojilo velik političen značaj za našo državo.

— Zagrebška Oblastna zadruga za kmetijski kredit, v območje katere spada tudi Slovenija, je pričela poslovati. Upravni odbor Oblastne zadruge za kmetijski kredit v Zagrebu je imel v soboto svojo sejo, na kateri se je razpravljalo o pripravah za organizacijo poslovanja. Sklenjeno je bilo, da se od Direkcije za kmetijski kredit zahteva kredit v višini 15 milijonov Din za kratkoročna posojila in 1 milijon Din za dolgoročna posojila. Denar za kratkoročna in srednjeročna posojila bodo krajevne zadruge dobile od oblastne zadruge po 6%. Krajevne zadruge pa posojil ne smejo dajati dražje kakor največ po 10%. Dolgoročna posojila bo oblastna zadruga dajala neposredno članom krajevnih zadrug po 6%. Usvojen je bil tudi načrt poslovanja, po katerem se bo postopalo pri podeljevanju posojil. Za tajnike krajevnih zadrug se bo sta v Zagrebu in Osijeku vršila dva privatna tečaja za knjigovodstvo. Končno je bilo sklenjeno, da se ima posvetiti posebna pažnja snovanju novih zadrug, pri čemer se ima strogo paziti na to, da se krajevne zadruge osnujejo le tam, kjer obstoja potreba in so dani pogoji za zdrav razvoj.

— Ljubljana v jeseni. Ta deveta velesejska prireditve se bo vršila z bogatim in pestrim sporedom v letošnjem septembru od 1. do 10. Tedaj proslavi tudi naša Kmetijska družba svoj 160-letni jubilej z jubilejno kmetijsko razstavo z naslednjim programom: I. Splošno - poučni oddelek: 1.) Kmetijsko šolstvo; 2.) gospodinsko šolstvo; 3.) kmetijsko - nadaljevalno šolstvo in šolski vrtovi; 4.) kmetijska književnost; 5.) kmetijsko - poučna propaganda; 6.) kmetijska statistika; 7.) kmetijsko in zadržno knjigovodstvo. II. Strokovno - produktivni oddelek: A. Kmetijsko rastlinstvo: 1.) prehrana rastlin, glavne vrste zemlje, obdelovanje zemlje; 2.) melioracije; 3.) gnojenje in gnojilni poskusi; 4.) rastlinske bolezni; 5.) poljedelstvo, semenogojstvo, poljski pridelki; 6.) travništvo pašništvo in planinarstvo; 7.) vinarstvo in vinski pridelki; 8.) čimlarstvo. B. Živinoreja: 1.) govedoreja; 2.) mlekarstvo; 3.) prašičereja; 4.) konjereja; 5.) ovčereja in kozjereja; 6.) perutninarstvo; 7.) čebelarstvo. C. Živinogojstvo in podkovstvo: 1.) veterinarska policija in statistika; 2.) prva pomoč; 3.) kužne bolezni; 4.) podkovstvo.

III. Oddelek za pomožno stroko: A. Kmetijsko - stavbištvo: 1.) hlevi, stajnice, gnojilnice in druge gospodarske stavbe; 2.) mlekarne in sirarne; 3.) vodovodi in napojne naprave; 4.) vinske kleti in sadne sušilnice. B. Kmetijska industrija: 1.) mlinarstvo in mleviski izdelki; 2.) škrobarstvo; 3.) oljarstvo; 4.) pivovarstvo; 5.) žganjarstvo; 6. mesna obrt in industrija. C. Kmetijski stroji: 1.) stroji za obdelovanje zemlje; 2.) stroji za pridobivanje pridelkov; 3.) stroji za predelavanje pridelkov; 4.) razni pomožni stroji. D. Domača hišna obrt: 1.) suha (lesna) roba; 2.) plestarstvo; 3.) lončarstvo; 4.) tkalstvo; 5.) čipkarstvo. IV. Oddelek za začasne razstave. Razstava in premovanja: konj, goveje živine, prašičev, ovac in koz, perutnine in kuncev.

— Davčna urada v Tržiču in Velikih Laščah ukinitve. Zastopnik finančnega ministra je odredil, da se ukine davčna urada v Tržiču in Velikih Laščah. Posli davčnega urada v Tržiču preidejo na davčni urad v Kranju, posli davčnega urada v Velikih Laščah pa na davčni urad v Ribnici.

— Odprava konkurza. Ker ni kritja za stroške postopanja, je odpravljen konkurz o imovini trdnice Lud. Dolenc v Ljubljani; dalje je odpravljen konkurz o imovini Alojzija Planinskega, trgovca v Vodmatu pri Ljubljani, ker se je sklenila prisilna poravnava.

— Stanje hmeljskih nasadov na Češkem. Češki odbor Združenja hmeljarjev v Zlatcu poroča 14. t. m.: Vreme je razvilo hmelja skrajno neugodno. Hmelj trpi zaradi dolgo trajajoče vročine in suše. V nasadih brez temeljne mokrote in pa na lahki zemlji, posebnost pa še v čvetočnih nasadih, rumeneva listje in zaradi tega zastaja vegetacija. Čevetni nastavki odpadajo. Izdaten dež v najkrajšem času je iskrena želja hmeljarjev.

— Živilski oddelek na velesejmu v Frankfurtu. Prihodnji frankfurtski velesejem se bo vršil leta v času od 29. sept. do 9. oktobra. Uprava tega velesejma je pred leti organizirala posebni živilski oddelek, katerega uspeh je bil vsakokrat najboljši. Belgija, Avstrija, Francija, Italija in Svica so se udeležile tega živilskega oddelka oficinlo in dosegle za svoje razstavljavce lepe rezultate in navezale trajne zveze z nemškimi odjemalci. Udeležba naše živilske industrije v tem oddelku frankfurtskega velesejma bi bila zelo umestna. Uprava Ljubljanskega velesejma naproša vse zainteresirane, da se javijo in v principu izrečejo svojo pripravljenost, nakar bo stopila v tesnejše stike z upravo velesejma v Frankfurtu in svrho zagotovitve ugodnih pogojev.

— Novi uspehi v pridobivanju benelina iz premoga. Izumitelj načina pridobivanja benelina iz premoga dr. Bergius je ob priliki 25-letnice nizozemske organizacije kemikov poročal o najnovejših tozadevnih uspehih nemškega barvnega trasta. Sedaj se po spopolnjeni Bergiusovi metodi lahko pridobivajo po potrebi lahka ali težka olja. Pridobljeno olje se lahko brez ostanka spremeni v bencin. Dalje je izjavil, da je produkcija vsekozi rentabilna, kajti v nasprotnem primeru ne bi barvni trst prišel s proizvodnjem v velikem obsegu. Pri laboratorijskih poskusih za proučevanje možnosti za proizvodnjo v velikotehničnem obsegu je sodelovalo 58 tehnikov in 100 delavcev. Končno je dr. Bergius izjavil, da bi bila cela lahka končana že pred petimi leti, ko bi država financirala poskuse.

— Dobave. Komanda 23. pešpolka v Štipu želi čim prej ponudbe glede dobave lesa za

Zlahtni in negovani

kjerkoli se nahajate! Kot dihljaj tanka plast ELIDA pudra Vam vsaki čas napravi čudežno, baršunasto mehko kožo, ki Vam podeli milino in ljubkost.

ELIDA PUDER

skladišne štelaze. (Popis potrebnega lesa je na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.) Gradbeni oddelek direktorije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 24. t. m. ponudbe za dobavo 20.000 kg bukovnega oglja, 500 m³ šip za okna, 10.000 kg portlandskega cementa v vrečah in 1 kompletne stružnice Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe za dobavo smrekovih desk in gred. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 25. t. m. ponudbe glede dobave 40.000 komadov dobro pečene masinske opeke in glede dobave portlandskega cementa. Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Borze

18. julija.

Na ljubljanski borzi je bil devizni promet srednji. Velik promet je bil v devizi na Dunaj, kakor tudi v devizi na Prago. Privatna ponudba je krila potrebo v devizi na Trst in Newyork. Deviza na Dunaj je nekoliko popustila, deviza na Berlin pa se je nekoliko okrepila.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je Vojna škoda popustila za 1-2 točki. Pri slabem prometu je promptna notirala 437 — 438, trgovala pa se je za november po 446.5 in za december po 457. Investicijsko je bilo za vključeno nespremenjeno po 90. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Jugobanki po 88 — 88.5, v Praštedionu po 950 in v Srpski po 145. V industrijskih vrednotah ni bilo prometa. Tečajji so ostali v glavnem nespremenjeni. Trboveljska je notirala 470 do 475.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 0—22.9025, Berlin 13.56—13.59 (18.575), Bruselj 0—7.9309, Budimpešta 0—9.9229, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.0123—8.0423 (8.0278), London 276.4—277.2 (276.8), Newyork 57.825—57.025 (56.925), Pariz 0—222.73, Praga 168.3—169.1 (168.7), Trst 297—299 (298).

Zagreb. Dunaj 8.0123 — 8.0423, Berlin 13.56 — 13.59, Milan 296.92—298.92, London 276.4 — 277.2, Newyork 56.82 — 57.02, Pariz 221.73 — 222.73, Praga 168.3 — 169.1, Curih 1094.1 — 1097.1.

Trst. Beograd 33.475—33.775, Dunaj 263.30 do 270.30, Praga 56.45 — 56.75, Pariz 74.60 do 74.90, London 92.725 — 92.925, Newyork 19.02 — 19.08, Curih 366 in sedem osmink do 368 in sedem osmink; dinarji 33.475 do 33.975.

Dunaj. Beograd 12.44625 — 12.48625, Berlin 169.03 — 169.53, London 34.4825—34.5325, Milan 37.1050 — 37.2050, Pariz 27.7050 do 27.8052, Praga 20.9725 — 21.0525, Curih 136.32 — 136.82; dinarji 12.40 — 12.46.

Curih. Beograd 9.1250, Berlin 123.8325, Newyork 519.90, London 25.25875, Pariz 20.325, Milan 27.21, Praga 15.89, Budimpešta 90.355, Bukarešta 3.17, Sofija 3.75, Varšava 58.20, Dunaj 73.24.

Deviza Beograd na ostalih borzih: v Pragi 59.05, v Berlinu 7.358.

Efektii.

Ljubljana. Celjska 158—0, Ljubljanska kreditna 128—0, Kreditni zavod 170—175, Večve 105—0, Ruše 265—285, Stavbna 56—0, Šešir 105—0.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 437 — 438, kasa 437 — 438, za november 444.5 — 445.5, za december 456.5 — 458, investicijsko 89.25 — 90, agrarne 54 — 56.25; bančne vrednote: Poljo, stara emisija 17.5 do 0, nova emisija 15.5 — 17, Hipo 59.5 do 61, Južo 88 — 89, Ljubljanska kreditna 126 do 130, Narodna 6550 — 6800, Praštediona 950 — 952.5, Srpska 145 — 146, Zemaljska Sarajevo 140 — 150; industrijske vrednote: Narodna žumska 16 — 0, Nihag 5 — 20, Gutmann 206 — 0, Slaveks 108 — 0, Slavonija

11 — 11.75, Drava 385 — 390, Sečerana Osijek 470 — 485, Turnica vagonov 88 — 89, Večve 105 — 0, Isis 30 — 35, Trbovlje 470 do 475.

Beograd. Vojna škoda 437 — 437.5, investicijsko 87.5 — 88.5.

Blagovna tržišča

Ljubljanska blagovna borza. (18. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vagoni desk, smreka - jelka I, II, III, morče, fco. vag. meja po 500. Povprševanje je za hrastova drva. Deželni pridelki: Tendence za žito slaba. Cena turšiči se je znatneje dvignila. Prav tako se je za malenkost okrepila cena stari pšenici, dočim so cene novi pšenici in ovsu nazadovale. Nudi se pšenica (slov. post., mlezavala tarifa, plač. 30 dni): baška stara, 78/79 kg po 382.5—385, baška nova, uzančno blago, brez doplačila, za julij po 305—307.5, za avgust po 302.5—305; turšičica: baška, slov. post., navadna tarifa, plač. 30 dni po 340—345; oves: baški, rešetan po 280 — 285; moka: »Ogr.« fco. Ljubljana, plač. pri prejemu po 520—525.

Vinski sejem v Ljubljani. (18. t. m.) Na današnji živinski sejem je bilo prignanih 159 konj, 52 volov, 35 krav, 15 telet in 78 prašičkov za rejo; prodanih pa je bilo 20 konj, 24 volov, 17 krav, 12 telet in 40 prašičkov za rejo. Dogon je bil zaradi vročine slabši kakor pri zadnjem sejmu. Tudi promet je bil slab. Cene so ostale v glavnem nespremenjene: volvi I. 10 Din, II. 9 Din, III. 7.50—8 Din, krave debele 5—6 Din, krava klobasario 3—4.50 Din, teleta 10—12 Din kilogram.

Novosadska blagovna borza (18. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 2½ vagona pšenice, 27 vagonov turšičice, 6 vagonov moke in 25 vagonov otrobov. Pšenica: baška, nova, za julij 250 — 255; za avgust 245 — 250; banaška, nova 237.5—240; sremška, nova 240 — 245. Oves: baški 202.5 — 207.5. Ječmen: baški in sremški, novi 200 — 205. Turšičica: baška in sremška 292.5 — 295; banaška 290—292.5. Moka: baška »Ogr.« in »Ogr.« 390 — 400; »2.« 370 — 380; »3.« 350 — 360; »4.« 315 — 320; »5.« 265 — 270. Otrobi: baški, sremški in banaški 147.5 — 153.

Dunajski vinski sejem (17. t. m.) Dogon 18.443 komadov, od tega 1353 iz Jugoslavije, 14.286 iz Poljske in 2176 iz Rumunije. Pri slabem prometu so se prvotne pitane svinje in mesne svinje pocenile za 5 grošev, ostale kakovosti pa so v ceni ostale nespremenjene. Za kg žive »reže notirjo: pitane svinje I. 2.05 — 2.10, angleške križane 2.05 — 2.25, kmetijske 1.95 — 2.15, stare 1.90 — 2, mesne 1.70 — 2.25 šilinga.

Dunajska borza za kmetijske proizvode. (17. t. m.) Nazadovanje cen na inozemskih borzih je uplivalo na tendenco dunajskega tržišča, vendar so spremembe v cenah le neznatne. Na borzi je situacija zelo nesigurna. Promet v stari pšenici je skoro vnehal, nova pšenica pa še ne notira v tečajnici. Madžarska nova rž je v ceni popustila za 25 grošev. Tendence v turščici ne kaže sprememb. Uradno notirajo: pšenica: domača 42.5—43; rž: domača 38—39, madžarska nova 37.5—37.75; turščica: 37.25—38; oves: domači 37.25—37.75.

RAKE-ješevce

za vlaganje

več tisoč komadov od 8—11 cm dolžine nudi po Din 820.— za 1000 komadov tv

Iz življenja in sveta

„Italia“ v želodcu belega medveda

Troje vprašanj za mednarodno sodišče, ki bo sodilo vodjo ekspedicije. — Švedski narodni dar za Malmgreenovo mater. — General se opravičuje in brani

Čitatelji naj nikaner ne mislijo, da je naslov tega članka izmišljen in neresničen. Zadeva je kruto resna, čeprav se zdi neverjetna. O njej poročajo rimski „Tribuna“, list, ki ne zbija šal v teh bridkih dneh in ki mu gotovo ni do tega, da bi osramotila fašistično državo pred svetom.

Torej Malmgreen je ustrelil belega medveda, to je ležal kosmatin na tleh, je prikacal posadka „Italia“ k njemu. Najprej ga je dala iz kože. Očistila je prsno in trebušno votlino, odstranila drob in iz radovednosti je nekdo razparal želodec.

Pokazalo se je, da je zverina najbrže precej sestradana. V želodcu so našli plateno čunjo in časopisni papir, potiskani s italijanskim besedilom. Brodolomci so takoj napravili sodbo: medved je prišel iz smeri, kjer je izginil zrakoplov in je sodeloval pri uničenju tistega, kar je ušlo plamenom. Lakota pa je morala biti zelo huda, da je požrl platno in italijanske liste, ki jih še prebavi ni utegnil, ko ga je pogodila smrtna krogla.

Danski polarni potnik Freuchen objavlja v kodanjskih listih poziv, naj skandinavske države zahtevajo preiskavo, ker se je izvršila katastrofa „Italia“ na njihovem ozemlju. Kraj, kjer je ponesrečil zrakoplov, je namreč norveška interesna sfera. Freuchen, ki je zelo trezen in pameten mož ter se je še nedavno vrnil s kongresa polarnih raziskovalcev v Leningradu, resumira vprašanja, na katera bi moral odgovorjati Nobile pred mednarodnim forumom, takole:

1. Ali je bila „Italia“ sposobna za polet na severni tečaj?

2. Ali so bili Nobilevi ukrepi po katastrofi pravilni? Ali je smel Nobile kot poveljnik ponesrečencev prvi ostaviti tovariše?

3. Ali je Nobile s svojimi lažnimi poročili kriv, da so se povečali stroški za rešilne ekspedicije? Kako opravičuje general svoje laži in kako jih zagovarja?

Istčasno poročajo iz Stockholma, da bo švedska vlada zahtevala pro-

vedbo kazenskega postopka proti Nobileu zavoju Malmgreenove smrti. Vložila bo tožbo v najkrajšem času, dokler se nahaja Nobile še na Spitzbergih.

Zbirka za Malmgreenovo mater

Švedi nameravajo počastiti spomin na svojega junaškega in požrtvovalnega sinu Finna Malmgreena z veliko vsenarodno zbirko. Prispevalo bo vse prebivalstvo. Denar bodo poklonili učenjakovi materi, ki živi v tako skromnih razmerah, da jo je morala vzeti k sebi hčerka. Projektirana je dalje ustanovitev posebnega Malmgreenovega fonda za študente meteorologije.

Nobile v zagati

Nobile dobro čuti, da padajo že prav krepke po njegovi glavi. Čeprav se fašisti v Italiji repenčijo, da bi ga branili, se svet za to nič ne zmeni. Dejstva so pač mogočnejša nego besede. Nobile čuti, da prihajajo neprijetne obtožbe in se skuša opravičiti z izjavami, da ni kriv smrti švedskega učenjaka, ker ga ni poslal na pot. Pri tem seveda pozablja, da bi mu bil lahko zabranil odhod, če bi bil imel kaj avtoritete. Ampak avtoriteta se je tiste dni majala... Behounek poroča, da je bil Nobile pri nekem za bolne člane ekspedicije usodopolnem predlogu docela preglasovan. Tako je šla njegova avtoriteta po ledu...

Sedaj pravi Nobile, da mu je žal, ker je prvi ostavil skupino. Vzel je takrat s seboj prepise Malmgreenovih in Behounekovih beležk, o katerih pravi, da so edina pridobitev ekspedicije. Torej vse, kar je rodil polet na severni tečaj pozitivnega, sta pridobila drugorodca, Šved in Čeh. Italijani ne morejo pokazati ničesar.

Nobile pripominja, da je bil najstrašnejši dan za brodolomce 9. junij. Ledena plošča je prišla tisti dan v morskii tok, ki je grozil z uničenjem. Sukal jo je tako urno, da so se vsi bali potopa. General pravi, da je bil že sam na meji blaznosti, katere ga je rešil le čudežni pojav Šveda Lundborga.

Najuspešnejša reševalca Nobile ekspedicije

Z leve proti desni: profesor Samojlovic, šef ruske rešilne ekspedicije, in kapitan Egge, poveljnik „Krasina“, v pogovoru.

Povprečna temperatura v Evropi znaša 50 stopinj!

Nastopila je periodo vročih in suhih let. Val tropične vročine, ki se je pojavil v evropskih deželah pred dobrimi osmimi dnevi, ni prenehal, ampak gre naprej in se celo stopnjuje. Od vseh strani poročajo o številnih človeških žrtvah, ki umirajo zadeti od solnčarice. Na solncu ni več mogoče vzdržati, a tudi v vodi se jedva diše.

Iz mnogih krajev prihajajo poročila, da je dosegla povprečna vročina na solncu te dni 50 stopinj. Tako je bilo n. pr. na Dunaju. V Lipskem in tudi v Berlinu. V senci je toploter kazal 35 stopinj in še več nad ničlo. Približno isto temperaturo so imeli in imajo tudi v Italiji in na Poljskem. Iz Italije javljajo, da niso čutili v mnogih mestih že leta in leta take temperature. Solnce je požgalo vse rastline na vrtovih in na njivah ter je napravilo ogromno škodo na žetvi.

Na Poljskem je vročina dosegla ponekod celo 52 stopinj. V senci so imeli najmanj 40 stopinj in slučajni solnčarice so bili prav čisti. Voda je dosegla na Češkem v Pragi (Vltava) 28 stopinj, v Berlinu 29 stopinj. Dunav pri Dunaju je bila le za znamenje hladnejši. Seveda se je vse kopalo. Samo Dunajčanov so našli en dan v valovih Dunave 400 tisoč. V Wammenseu pri Berlinu pa se je kopalo v nedeljo na 70 tisoč ljudi.

Ljudje spričo tolike vročine omedlevajo in umirajo. Neviht, ki bi ohladile ozračje, je razmeroma malo, smrtni slučaj pa se zelo množi. Velika mesta so v opoldanskih urah zapuščena kakor bi bila izumrla.

Vroče pa je tudi na planinah. Iz Češkoslovaške poročajo, da je znašala toplota na gorah t. dni v višini 1000 m 30 stopinj. In kakor je podoba, vročine še ne bo konec. Nevihte, kolikor jih je bilo, so imele lokalni značaj in temperatura ni nikjer padla.

Strokovnjaki napovedujejo sedaj serijo vročih in suhih let, ker je solnce lani doseglo maksimalno število solnčnih peg. Deževna perioda je trajala 8 let in sedaj imamo pričakovati v naslednjih osmih letih velikansko vročino. Vremenoslovci pravijo, da stoprav stojimo pred najbolj vročim časom letošnjega leta. Vročina bo dosegla višek šele sredi avgusta, solnce pa bo neznosno pripekalo tja do kraja prihodnjega meseca. Tu in tam bo seveda za izpremembo kakšna rosica.

Pol milijona lir v kapitanovih hlačah

Kako je bila okradena potapljačica se „Principessa Mafalda“

Našim čitateljem je gotovo še v dobrem spominu potop italijanske potniške ladje „Principessa Mafalde“, ki je bolno odjeknil širom kulturnega sveta zaradi skandaloznega postopanja s pasažirji zlasti nižjih razredov. Zadeve odgovornosti niso spravili pred sodišče, pač pa je družba potop-

ljenega parnika vložila tožbo proti kapitanu Rossu zaradi tatvine, oziroma pomeverbe.

Ko se je „Mafalda“ potapljala, je Rosso skrbel za to, da so spravili na varno račune in denar iz blagajne. Povrnivši se domov, je napravil obračun z družbo, ki je bila lastnica ladje, a je „pozabil“ vrniti 500 tisoč lir, o katerih se je družba uverila, da manjkajo med gotovino.

Zadeva je prišla pred sodišče. Rosso se je zagovarjal, da ni namenoma zatajil označene vsote. Pol milijona lir je dal zašiti v hlače zato, da bi na ta način lažje rešil bankovce. V Rio de Janeiru si je kupil nove hlače, stare pa je spravil med prtljago in se ni več zmenil zanje, dokler ni preiskava ugotovila, da je v njih zašita tolika vsota.

Sodišče je zagovoru tako malo verjelo, da je spoznalo Rossa krivim ter ga je obsodilo na zapor in denarno globo.

General Obregon – umorjen

Iz Mehike poročajo o strašnem atentatu, pri katerem je prišel ob življenje jedva izvoljeni predsednik države Alvaro Obregon. Na banketu, ki se je vršil njemu na čast, se je pojavil atentator, ki je ob dveh popoldne, ko je general odhajal iz dvorane, večkrat ustre-

General Obregon,

pred kratkim izvoljen za državnega predsednika v Mehiki, je postal žrtev atentata.

lil na Obregona ter ga smrtno pogodil z dvema kroglama v glavo. Obregon se je zgrudil na tla mrtev.

Pokojnik, ki bi bil imel nastopiti funkcije predsednika države v nekaj mesecih, je bil zelo izrazita osebnost. Pridobil si je velikanske zaslugе za pobijanje roparskih tolp, ki so postale posebno razvpite pod generalom Villom. Vojaki so ga na tem bojnem pohodu zelo vzljubili. Ko se je Obregon povzpeli do moči, jih je tudi nagradil s tem, da je med njih razdelil zemljo. V boju proti banditom generala Ville je Obregon izgubil roko.

Obregon je bil bistra glava in je bil posebno podkovan v gospodarskih vprašanjih. Zato so si obetali Mehikanci od njegove nove prezidentske dobe mnogo koristnih reform. Njegova nepričakovana smrt, ki jo je povzročila zločinska roka, je vzbudila širom dežele veliko žalost. Zločin je izvršil član klerikalno orijentirane zarotniške družbe, ki je v sporu z mehiškimi republikanci.

Obregon je bil pristaš smernic sedanjega prezidenta Callesa, le da je bil zmernejši. Po njegovi smrti se bo gotovo ventiliralo vprašanje, kdo naj postane novi poglavar Mehike. Utegne se zgoditi, da bo Calles podaljšal svoj mandat za nadaljna tri leta, kar bo mehiškim klerikalcem gotovo še manj všeč kakor Obregonovo predsedništvo.

Delo človeškega telesa

Človeško srce opravi v teku enega dneva toliko dela, da bi dvignilo lahko 20.000 kg za 1 meter visoko. Povprečno razpošlje vsak dan 7200 l krvi v stanice telesa — vsebino pol železnikega vagona. Kri pelje po telesu z brzino 1/2 m na sekundo. Za vse to delo porabi srce

Tako levi muhe
AEROXON
z zaponcem

najboljši muhojovec na svetu.

Cena 1 dinar.

le 5 % energije, ki jo v teku dneva dovedemo telesu v obliki hrane itd. Teh 5 % je toliko kakor 6 kock sladkorja. Čutni dražljaj, ki ga povedejo živci do možganov, ali impulz na mišice brzita z brzino od 35–80 m na sekundo — to je brzina letala, ki napravi 180–200 km na uro.

Samojlovic in Čuhnovski

Odkar je „Krasin“ rešil Viglierijevo skupino, se govori v vsem svetovnem tisku največ o prof. Samojlovicu. Samojlovic je vodja ruske pomožne ekspedicije in predsednik ruskega zavoda za raziskavanje arktičnih krajev. Vspobil se je za to mesto s svojim ogromnim znanjem in s številnimi potovanji. Njegovo ime je najti v dragocenih poročilih v raziskavanju Spitzbergov, dežele Franca Jožefa in Nove Zemlje. Samojlovic je po poklicu vseučiliški profesor, član ruske Akademije znanosti in dopisnik mnogih drugih znanstvenih zavodov na svetu. Stejejo ga med prve večake v polarnih vprašanjih.

Mož, ki je pri reševalnih delih „Krasina“ stal Samojlovicu zvesto ob strani je kapetan Egge, katerega vidimo na naši sliki v razgovoru s Samojlovicem. Egge je izvrsten morjeplovec, čeprav mu je komaj 30 let. Vsi mu prorokujejo na podlagi dosedanjih izkušenj, da bo veliko budočnost.

Tretji mož, ki se čestokrat omenja v ruski rešilni ekspediciji, je letalec Čuhnovski. To je pravi zračni mušketir, ljubec in izredno priljubljen širom Rusije.

Čuhnovski je prvi preletel Novo Zemljo ter jo raziskal kot znanstven letalec. Njegova odkritja so naravnost genialna. Ko se je „Italia“ ponesrečila, je bil Čuhnovski v Moskvi. Takoj se je ponudil ruskemu odboru za reševanje ponesrečencev. Njegovo ime se je najbolj proslavilo z izsleditvijo Malmgreenove skupine, pri kateri pa na žalost ni bilo švedskega učenjaka, ker ga je med tem že pobrala kruta smrt.

Letalec Čuhnovski

fanta sta mu bila izpodnesla lestvo. Potegnil se je kvišku, da je pokleknil na okno, nato sta pa družno premišljevala, kako naj pride na tla; za skok je bilo previsoko.

In že pri prvi nepriliki ob vasovanju je Mira pokazala tisto iznajdljivost, s katero je pozneje Toneta tolikokrat in tako spretno znala izviti zasačenju.

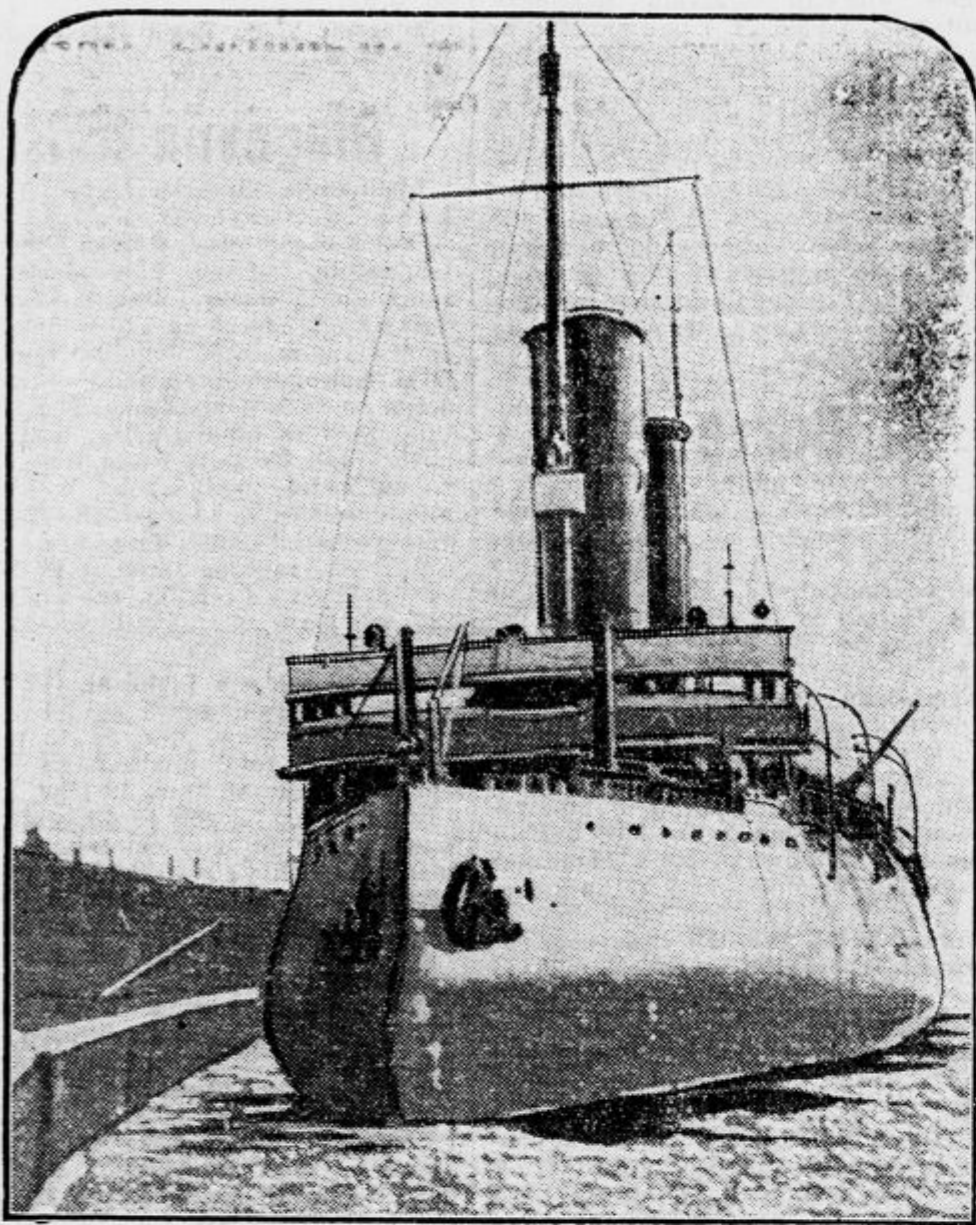
»Riuh bom zvezala; mislim, da boš dosegel tla. Po bob pa pridi jutri med prvo mašo, ko bom sama doma,« mu je še zašepetala in zdrsnil je na tla.

S sosedomi smo vedno v prijateljsstvu in menda smo celo sorodniki; vsaj sosedova teta, ki po smrti roditeljev gospodini obema bratoma, trdi tako. Navadno ji nečak Tone pritrji:

»Seveda smo si v rodu; saj sta naših starih mater stari materi nekoč obe isti dan in obe v Moravčah kupili prašiče!«

Še nikdar ni teta pogodrnjala nad Tonetom, zadnjič mi je pa potožila, da vsak teden dvakrat ali trikrat ne gre z drugimi vred spat.

»In misliš, da kaj zaleže, če ga zmerjam? Pravi, da je zapisan pri nekih tolovajih in da imajo dvakrat na teden telovardo, ali kako se že reče, ko je sedaj vse tako po novem! Ti preklena tvoja telovarda, sem ga predsično začela obdelovati, ko je po pr-

Ledolomilec »Krasin«

Na njegovem sprednjem delu je nameščena priprava za lomljenje ledu.

Cene:

Čas vrti se neprestano

»Jaz imam tebe rad, ti pa mene. Zdaj pa zbogom! Pa kaj na svidenje!« je pisal sosedov Tone v četrtem razredu ljudske šole Tratnikovi Miri, ki je hodila v isti razred.

Po mnenju gospoda vodje je spadal Tone k »današnji mladini«. Drzna in spretno izražena misel! In je o korakih vzgojiteljev reči, da so bili jako izdatni, kar zadeva bolečine, sadu pa obdelovanje Tonetovega podhrbitišča razen klobas ni prineslo nikakega.

To je prva vez v verigi nezgod, ki jih je bilo Tonetu preiti na poti do Mire.

Ceprav je bil onih vrstic v četrtem razredu skoraj gotovo kriv samo svinec, ki se je v Tonetovi roki tako obračal, da so nastale, se mi vendar zdi, da je neka višja roka že imela pri tem vsaj svoj nohet, zakaj Tonetovo mučeništvo se je Miri neizbrisno vtisnilo v spomin in ki je nje srce pričelo vznemirjati kopnenje po neznani sreči, je bilo treba samo žarka iz njegovih oči, da je vzplamenelo in v sladki muki ljubezni zadevalo po niem.

Tudi Tonetovi pogledi so najrajši obstajali na njej in če je le mogel, se ji je iz cerkve grede pridružil.

Najbrž bi se bila stvar razvijala tako, kakor je navadno po drugih vaseh; da bi bil namreč Tone dobil »pušljice« za nabor in pred odhodom k vojakom besedo, da ga bo čakala, če ne bi bilo »naše nedelje« in z njo spojenih fantovskih navad, ki so posebnost naše vasi.

Noč od sobote na nedeljo prebijejo fantje na holmcu sredi vasi ob močnem ognju, za katerega prispeva gorivo vsa vas, seveda brez vednosti gospodarjev. K temu ognju pridejo razen starih fantov tudi novinci, ki že dobijo pravico vasovanja in so pripravljene plačati »krste«, ki je nekakšna kolkovina na prošnji za podelitev koncesije. Običaj je, da mora vsak krščenec tisto noč pod okno svojega dekleta, če ga ima, če ga pa nima, mu določijo okno stari fantje, ki morajo tudi za ostale vedeti, kje bodo klicali, zakaj vsem novincem je treba pod okni dati spomin na prvo dovoljeno vasovanje.

Tone je brez oklevanja dejal, da pojde k Tratnikovi Miri. Čeprav se mu je zdelo predrzno, ko je premislil in si ni bil na jasnem, kako naj stvar izvede.

Ne vem, ali ste že kdaj bili pod oknom. Meščani in ženske gotovo ne, razen Brezarjeve deklet, ki je hodila klicat Kodranovega hlapca. Velika je meščanica čuvstev, ki jih doživlja vasova-

lec in ki jih je doživljal tudi Tone, ko je snel pri vozu lestvo in jo prislonil ob visoko Mirino okno; nekoliko se je bal, da se mu ne bo oglasila, še bolj ga je pa težila misel, kaj naj ji reče, če se oglasi. Bal se je tudi, da ga ne bi slišal oče, ne toliko zaradi nje, ampak zaradi Mire. Pa tudi na fante je nekoliko mislil, ki je vedel, da ta večer ne prizaneso zlepa.

Tiho je potikal na priprto in zastrto okno in še tiste je poklical. Slišal je po vzdihu in rahlem premikanju, da se je prebudila, in je poklical še enkrat.

»Ja, Tone, kaj pa ti?« ga je spoznala. Večkrat je Tone zahvaljeval Boga, da mu je poslal besede za trenutek, ki se mu je videl najtežji.

»Po bob sem prišel, Mira, po bob! Ali ne veš, da ga fantje v soboto zvečer hero?«

»Križ božji, če te slišijo ata! Še nabili bi me!«

Stopila je k oknu, da ga je objel opoiin vovj dekliskega telesa.

»Zakaj pa nisi povedal, da prideš? Saj veš, da sedaj ne morem dol ponj, pripravila pa ga nisem!«

»Ali bi ga bila pripravila, če bi ti povedal?«

»Seveda bi.«

»Saj bi bila pozabila, ko nikoli ne mi-

sliš name!« si je Tone spretno utiral pot.

»O, mislim; večkrat.«

Prijel jo je za roko in toplo vprašal:

»Res, Mira?«

Zaslutila je nadaljne besede in boješ se, da ne bi bil trenutek manj slovesen, nego si je bil predstavljal, je zaprosila:

»Tone, prav hitro moraš domov, da te kdo ne vidi; jaz se bojim!« Glasu pa se je poznala želja, naj ostane in pove vse, pa tudi roke ni odtgnila.

»Vidiš, prav nič ti ni zame, ko me podiš? Jaz sem pa celo mislil, da me imaš rada!«

»Saj te ne podim, Tone, samo iti moraš zdaj, da te kdo ne vidi!«

»Saj grem, ko vidim, da me ne maraš! Lahko noč! in ne zameri, da sem te budil!«

Hotel je dol, pa ga je ujela za roko:

»Tone! saj te imam rada! Rada te imam, ja! Ah, ti si tak! Kar iti si misli!«

Objel jo je, kolikor je dopuščala mreža v oknu in izpila sta sladkost prvega poljuba, kateri ni imena. Spodaj pa sta izza vogala luštniki k lestvi dve senci in slišalo se je tiho: ena, dve, tri!

Tone je s hitrim prijemom ujel prečko mreže in je obvisel na oknu, zakaj

Radio

Izveček iz večernih programov
BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw)
LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART
(379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON
(DAVENTRY 1604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0.7 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (450 m 12 kw),
DUNAJ (517 m 7 kw), DAVENTRY (492 m, 12 kw)
VARSAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MO-
TALA 1320 m 30 kw).

Četrtek, 19. VII.

ZAGREB 20.35: Stare in nove operete (Radio-
kvartet Šidák). — BERLIN 19.30: Tehniški vtisi
iz Brazila (Predavanje). — 20.30: Pester kon-
certni večer. — 22.30—0.30: Plesna godba. —
FRANKFURT 20.15: Koncert (Bach, Haydn). —
STUTTGART 18.45: Pobjanje stekline (zdravni-
ško predavanje). — 20: Orkester (Haydn, Men-
delsohn, Dvořák). — BRNO 21—23: Koncert z
razstave. — LONDON 20: Ljudski orkestralni
koncert (Borovski, Scarlatti, Wright I. dr.). —
22.35—24: Plesna godba. — PRAGA 19.15: God-
ba na pihal. — 20.10: V hiši 13 nesreč. Revija
v 30 slikah. — VARSAVA 20.15: Orkester (Ver-
di, Mascagni, Puccini).

Petek, 20. VII.

ZAGREB 20.35: Vokalni koncert pevskega dru-
štva "Zvonimir" (Mokranjac, Odak, Dugan, Zga-
rec, Lajovic). — STUTTGART 20.15: Ch. Le-
cocq, Mamsell Angot (opereta). — BRNO 19 do
20: Baletna godba (Gounod, Delibes, Nedbal,
Smetana, Čajkovski). — 21—23: Koncert z raz-
stave. — LONDON 19.25: Hamlet (predavanje
prof. Wilsona). — 19.45: Španska godba (Gran-
ados, Morales, Turina, de Falla, Frances, Guridi).
21.40: Komorna godba. — PRAGA 20.10: Kon-
cert. — 22.20—23: Prens iz Brna. — STOCK-
HOLM 19.45: Koncert orkestra. Švedske pesmi.
— VARSAVA 20.15: Simfoničen koncert (Weber,
Schubert, Svendsen, Rimski-Korjakov). — DU-
NAJ 16.15: Popolninski koncert.

Sobota, 21. VII.

ZAGREB 20.35: Operetni večer (Irma Polakova,
Vladimir Majhenič). — FRANKFURT 19.30: Kon-
cert. — 20.30: Pester večer. — STUTTGART
20.15: Komorna glasba. — BRNO 20.25: "Proč
od žensk" (Ludka P. Svila). — 21: Koncert z
razstave. — LONDON 18: Plesna godba. — 21.35:
Lahka koncertna godba. — 22.35: Plesna muzika.
PRAGA 19: Prens iz Brna. — 22.25: Koncert iz
pastorala Srmatote. — VARSAVA 20.15: Ljudski
koncert (orkester). — DUNAJ 16.15: Koncert. —
18.15: Akademija (Grieg, Strauß, Schubert, Chop-
in). — 19.45: "Skitalci" (Opereta C. M. Zieherera).

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Tvornica cementnih izdelkov
JOS. CIHLAR

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 69.
Velika zaloga betonskih cevi, plošč za hodnike
in cerkve, stopnice, balkonske in vrtno ograje,
grediščne plošče, umetni kamen in vsa v to stro-
ko spadajoča dela za vsakovrstne stavbe.
CENE IN DELO SOLIDNO. 8530
Ustanovljeno leta 1908. Telefon 27—35

Dunaj - Hotel Posta

L. Fleischmarkt 24 — Telefon: 78520

Edini slovanski hotel na Dunaju.

Preko sto moderno opremljenih sob s
toplo in mrzlo vodo, telefonom in cen-
tralno kurjavo. Kopejli v hiši. Prvo-
vrstna dunajska kuhinja. Plzensko pivo.

ŠIVALNI STROJI

Pletilni stroji vedno v zalogi Posamezni
deli koles in šivalnih strojev — Daje se tudi
na obroke!

— Ceniki franco in zastoni! —

IVAN JAX I. SIN. 3/2
LJUBLJANA Gosposvetska cesta št. 2.

stih prišel spat — veš, sem ga počakala
in šla nadenj v sobo!

"Veste kaj, teta? Kar zapišite, pa tja-
le na mizo denite, bom jutraj prebral,
ker sedaj spim!" me je pilil ta strup
strupeni, ki ve, da pisati ne znam!

Kaj le rečeš, ali ga res samo tista
reč tako zvaja? Veš, se bojim, da se
kije po oknih ne obeša, ko je tako ne-
umno takole, ki ravno srči!

"K telovadbi hodi, teta; k telovadbi.
Saj hodiva skupaj," sem jo pomiril. In
res je tako, samo domov prihajam sam,
ker Tone za eno ali dve uri dolg hipec
skoči pod okno, česar pa teta ni treba
vedeti, da ne bo v skrbih in bo lahko
spala, ker stari ljudje so potrebni po-
čitka.

Z Miro sta že čisto zmenjena, samo
snubiti bo še treba, mi je povedal To-
ne, ko me je prosil, naj mu bom drug.

Tak je položaj, ko to pišem. Iz zanes-
ljivih virov je pa vaš poročevalec iz-
vedel, da se oče Tratinke ne bo protivil
in se bomo najbrž kmalu zavrteli.

Vere v resničnost tega, kar ste brali,
pa nikar ne izgubite zato, ker je vmes
govora o prijateljstvu sosedov.

Naročila in vse dopise,
kičice in nalih oglašev,
je poslal na Oglaševni
delek Jutra, Ljubljana
Prisrčnava, Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalstvu in so naj-
ne namena občinstva, vaka bresda 50 par. — Naj-
manjši zrak Die 5. — Prisrčnava za sifro Die 5.

Mali oglasi

Vse prisrčbine je upar-
li ob enem s carotilom, ar-
cer in oglašev, probajo
čikoni račun parih kra-
nince Ljubljana, št. 182

Imate, dopisovate in oglašev trgovskega ali
reklamnega značaja: vaka bresda Die 5. — Naj-
manjši zrak Die 10. — Prisrčnava za sifro Die 5.

Službe doba

Zobotehniškega
praktikanta
s 4 rarr. srednje šole ali
s dovršeno mešansko šolo
sprejem. Naslov v oglaš.
oddelek "Jutra". 23694

Učence
zdravga in krepkega, s
primerno šolsko izobrazbo,
poštenih staršev, sprejme v
trgovino s mešan. blagom
Anton Vodenik, Petrovč
pri Celju. 23696

Vajenca
17—18 let starega sprejme
parna pekarna Jezeršek v
Vodmatu. 23694

Stenotipistinja
za slovenščino sprejem
takoj za 3 tedne. Naslov v
oglasnem oddelku "Jutra".
23693

Strokovnjaka
ki se razume na vse
deljarske stroje, sprejem v
stalno službo. Biti mora
dobro verziran. Prednost
imajo tisti, ki so bili že
v tej ali podobni pri več-
jih podjetjih. Požubde na
naslov: Ivan Prešeren to-
varna deljarska, Kranj. 23693

Šoferja
treznega in skrupnega vo-
zača, za osebi arto sprej-
ma takoj, ozir. 1. avgu-
sta. Osebo se predstaviti
D. Pačnik-u — Laško. 23697

Brivski pomočnik
mlad, dober delavec, pri-
ma bubišter, po možno-
sti s znanjem nemišne,
dobi stalno službo. Plača
po sposobnosti, nastop ta-
koj ali po dogovoru. —
Janko Menarič, brivice in
damski frizer, Jesenice —
Gorenjeko. 23677

Knjigovodjo
samostojno in absolutno
zanesljivo moč, s prima-
referencami, zmoglo slo-
venskega in nemškega je-
zika v govoru in pisavi,
sprejemajo za Ljubljano.
Požubde na oglaš. oddelku
"Jutra" pod značko "Stal-
no — Industrija". 23676

Prodajalca
sladoleda
znatnega in poštenega, s
sprejem. Prednost imajo
z nekaj kavca. — Vilar,
Sp. Šiška. 23683

Mesar. pomočnika
sprejem takoj. Naslov v
oglasnem oddelku "Jutra".
23684

Hlapec-delavec
pošten, zanesljiv in trezn.
z daljšimi spravičali, dobi
službo. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23661

Pošteno osebo
z znanjem nemišne, ki
ima veselje do otrok, spre-
jem v Kranju št. 152.
23642

Za sodavčar. obrat
lišem zanesljivega in sta-
mostojnega delavca star-
ga od 30—40 let, ki je
zmogel slovenskega in ne-
mškega jezika. — Pojasnila
daje Emil Morč, načelnik
sodavčarske zadruge v
Ljubljani. 23638

Učenke

za prešivalke sprejme
"Volika", Krekov trg. 23658

Zasluzek
Pozor zastopniki
srečk na obroke!
Popolnoma novi
najboljši izgledi!
Pišite v lastnem interesu
pod sifro "Beskonkurenčna
zarada 3671" na Inter-
reklam d. d., Zagreb, Ma-
rovska 23. 23218

Godbenik
prvovrsten igralec na har-
moniko 1836 nameščen.
Ponudbe na oglaš. oddelku
"Jutra" pod "Umetnik". 23631

Iskurjena šivilja
za perilo in obleke, gre-
šiva na dom. Naslov pove
oglasni oddelku "Jutra".
23644

Arlet motocikl
550 Cc in 500 Cc solo,
ali s priklopo po vsem
svetu snani in priljubljeni
angelski stroji, so se tudi
pri nas udomačili, ker so
radi svoje prvostne kva-
litete za naše ceste najbolj
prikladni. Ogledajte si zalo-
go pri glavnem zastopstvu:
Jugo-Auto, Ljubljana —
Dunajska cesta 36. Telefon
št. 2336. 23309

Motorno kolo
dobro ohranjeno, kupim.
Ponudbe na oglaš. oddelku
"Jutra" pod sifro "Motorno
kolo". 23115

Kolesa
dobro ohranjena, kupim.
Naslov v oglasnem oddelku
"Jutra". 23682

Kolo
dobro ohranjeno, kupim.
Naslov v oglasnem oddelku
"Jutra". 23682

Dragocenost
Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3.
23635

Pisarniška moč
dobro izurjena, samostojna
korespondentinja, želi pre-
meniti mesto. Vstop takoj
mož. Blagohotne ponudbe
na oglaš. oddelku "Jutra"
pod "Samostojna uradnica".
23237

Amerikanec
ki je bil samostojen v
Ameriki, zelo dober trgo-
vec, spreten organizator,
dobro poznavajoč jugoslov.
tržišča. Želi nastopstvo,
mesto potnika ali kaj sli-
čnega. Ponudbe na oglaš.
oddelku "Jutra" pod sifro
"Kapitala zmožen". 23647

Natakarica
želi premeniti službo na
zostilno ali restavracijo —
natraje v mestu ali kje v
bližini. Ponudbe na oglaš.
oddelku "Jutra" pod sifro
"Natakarica". 23671

Kontoristinja
representativne znanosti,
perfektno vešča nemškega,
slovenskega, strojepljisa in
nemške stenografije, trgov-
sko naobrazna, želi pre-
meniti službo. Ponudbe na
oglasni oddelku "Jutra" pod
sifro "Vestna dobra moč".
23680

Prodajam
Drva
bukove in brastove odpadke
od parketov dostavlja po
nizki ceni na dom parna
žaga v Ščagrinu v Ljub-
ljani — za gorenjskim ko-
lodvorom. 86

Gostilničarji, pozor!
poceni je napredaj 30—40
popolnoma novih, nerab-
ljenih stolov in trtega le-
sa ter lepo polturo, pri-
mernih za boljšo gostilno
ali restavracijo. Pojasnila
daje Marija Drotar, Ma-
ribor, Tattenbachova ul. 1.
23592

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tračnic
rabljenih, 400 m tokolič,
55/70, kupimo. Ponudbe na
naslov: Črna-Kolina d. d.,
Ljubljana, Wolfova ul. 3.
23579

Spalnico
iz trdega lesa, poceni pro-
dam. Naslov v oglasnem
oddelku "Jutra". 23634

Starinsko ogledalo
s visoko, napredaj v
Ljubljani, Gallusova ul.
brezje 27, pritličje. 23681

Motorna vozila

Ford (tip 1926)
petosedeln, odprta, malo
vožen in v popolnoma do-
brem stanju poceni napre-
daj. Ponudbe na oglašni
oddelku "Jutra" pod sifro
"Ford 1926". 23611

Motorno kolo
známke "Peugeot", 350 m³,
popolnoma v dobrem sta-
nju, novo pred 6 meseči,
prodaja Stefan Lamut, Vran-
sko pri Celju. 23633

«Arlet» motocikl
550 Cc in 500 Cc solo,
ali s priklopo po vsem
svetu snani in priljubljeni
angelski stroji, so se tudi
pri nas udomačili, ker so
radi svoje prvostne kva-
litete za naše ceste najbolj
prikladni. Ogledajte si zalo-
go pri glavnem zastopstvu:
Jugo-Auto, Ljubljana —
Dunajska cesta 36. Telefon
št. 2336. 23309

Motorno kolo
dobro ohranjeno, kupim.
Ponudbe na oglaš. oddelku
"Jutra" pod sifro "Motorno
kolo". 23115

Kolesa
dobro ohranjena, kupim.
Naslov v oglasnem oddelku
"Jutra". 23682

Kolo
dobro ohranjeno, kupim.
Naslov v oglasnem oddelku
"Jutra". 23682

Dragocenost
Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3.
23635

Pisarniška moč
dobro izurjena, samostojna
korespondentinja, želi pre-
meniti mesto. Vstop takoj
mož. Blagohotne ponudbe
na oglaš. oddelku "Jutra"
pod "Samostojna uradnica".
23237

Amerikanec
ki je bil samostojen v
Ameriki, zelo dober trgo-
vec, spreten organizator,
dobro poznavajoč jugoslov.
tržišča. Želi nastopstvo,
mesto potnika ali kaj sli-
čnega. Ponudbe na oglaš.
oddelku "Jutra" pod sifro
"Kapitala zmožen". 23647

Natakarica
želi premeniti službo na
zostilno ali restavracijo —
natraje v mestu ali kje v
bližini. Ponudbe na oglaš.
oddelku "Jutra" pod sifro
"Natakarica". 23671

Kontoristinja
representativne znanosti,
perfektno vešča nemškega,
slovenskega, strojepljisa in
nemške stenografije, trgov-
sko naobrazna, želi pre-
meniti službo. Ponudbe na
oglasni oddelku "Jutra" pod
sifro "Vestna dobra moč".
23680

Prodajam
Drva
bukove in brastove odpadke
od parketov dostavlja po
nizki ceni na dom parna
žaga v Ščagrinu v Ljub-
ljani — za gorenjskim ko-
lodvorom. 86

Gostilničarji, pozor!
poceni je napredaj 30—40
popolnoma novih, nerab-
ljenih stolov in trtega le-
sa ter lepo polturo, pri-
mernih za boljšo gostilno
ali restavracijo. Pojasnila
daje Marija Drotar, Ma-
ribor, Tattenbachova ul. 1.
23592

Novo trg. opravo
prodaj. Naslov v oglaš.
oddelku "Jutra". 23637

Oblačila
Nove volnene obleke
modernih barv, lepo
izdelane, so radi zalovanja
napredaj po 300 Din. Na-
slov pove oglašni oddelku
"Jutra". 23645

Pridelki
Belega vina
več sto hl imam napredaj.
Pri odjemu nad 10 hl po
5 Din. Ispod 10 hl po 50
para več. — D. Pačnik,
Laško. 23636

Kupim
Jamskih tra

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

»Tedad poznate ti dve dami?« je vprašal župan z osornim glasom, iz katerega je razločno udarjala sumnja.

Njegove oči nas pazno merile drugega za drugim.

»Prav dobro ju poznam,« sem odvrnil.

»Ali sta iz Cahorsa?«

»Da, iz soseščine.«

»A ko sem vam povedal ime, ste mi vendarle rekli, gospod vikont, da ju ne poznate?«

Dih mi je zastal in na markizinem obrazu se je pojavil izraz nenadne groze. V svoji stiski sem postavil vse na eno kvarto.

»Corvas; rekli ste, da se piše ta gospa Corvas,« sem zamrmral.

»Da,« je dejal. »Nu — in?«

»V resnici pa se piše Corrêas!«

»Corrêas?« je ponovil in začudeno odprl usta.

»I, kakopak, Corrêas. Mislim, da sta dami preveč razburjeni in nista mogli razločno govoriti,« sem dodal s poudarjeno vpludnostjo.

»Po tem takem se pišeta Corrêas?«

»Saj sem vam rekla,« se je vendar že oglašila gospa de Saint-Alais. »Povedala sem vam, da mi je vaš oče kapucin povsem neznan. To vam izjavim tudi zdaj, na svojo čast in poštenje,« je resno dodala ter me pogledala z vidnim izrazom prošnje v očeh.

Uganil sem, česa se nadeja od mene.

»Da, gospod župan,« sem dejal, »bojim se, da se vam je zgodila mučna pomota. Za to gospo sem porok kakor za samega sebe.«

Župan se je počehljaj po glavi.

ŠESTNAJSTO POGLAVJE.

Trile v eni kočiji.

»Seveda, če gospa meniha vobče ne pozna,« je odgovoril, v zadregi blodeč z očmi po siromašnem brlogu, »tedaj je jasno, da mora biti pomota.«

»In po tem takem vam ne ostane drugega kakor...«

»Ali... ali,« je povzel s prejšnjo važnostjo, »nekaj je treba še pojasniti: odkod sta dobili rdečo kokardo? Kaj pomeni to, gospod vikont?«

»Rdeča kokarda?« sem dejal.

»Da. Kaj pomeni to?« je vprašal trdovratno.

V zadregi sem se ozrl na markizo. Njena ženska zvižanost je vendar morala najti za kokardo verjeten izgovor.

»Ali ste gospo Corrêasovo že vprašali zastran tega?« sem rekel naposled na slepo srečo. »Ali ste jo vprašali, kaj pomeni ta kokarda?«

»Ne,« je dejal, »na to nisem pomislil.«

»Nu, zakaj je ne vprašate zdaj?«

»Zakaj baš mene? Vprašajte rajši gospoda vikonta,« se je z brezskrbnim glasom odrezala gospa de Saint-Alais. »Vprašajte ga, kakšne barve so zaleki na uniformah quercyjske narodne straže.«

»Rdeči so!« sem vzkliknil z burno radostjo. »Rdeči!«

Spomnil sem se Butonove suknje, ki sem jo bil videl pred kovčnico na tleh. A kako je vedela to markiza, mi je še danes uganka.

»Mhm!« je dejal gospod Flandre in na obrazu se mu je poznalo, da ni nič kaj prepričan. »Zaradi tega nosi gospodična rdečo kokardo?«

»Ne, gospod župan,« je odgovorila in po njenem hudomušnem

nasmešku sem videl, da ga ima za norca. »Tista, ki jo nosi, nisem jaz, ampak moja hči. Če hočete zvedeti več, vprašajte njo samo.«

Gospod Flandre ni bil nič manj radoveden in nič manj vnet za lepi spol kakor vsak drugi meščan.

»Gospodična,« se je s spakljivo vpludnostjo obrnil k Denizi, »če bi mi hoteli napraviti to izredno veselje...«

Deniza, ki se je dotlej skrivala za materjo, se je pri teh besedah, čeprav nerada, pokazala najinim očem. Toda ko je odprla usta in izrekla prvih nekaj besed, sem spoznal vso izpremembo, ki se je bila izvršila v njej. Namestu blede utrujenosti, ki ji je pravkar še pokrivala obraz, sem videl na njenem čelu rdečico; oči je imela svetle in vse zalite s solzami.

»Razlog je kaj preprost, gospod,« je dejala s tihim glasom. »V tem polku služi moj zaročenec.«

»To je vzrok, da nosite rdečo kokardo?« je ves zadavljen vzkliknil župan.

»Ljubim ga,« je dodala s prelestno plahostjo.

In za trenutek — o radost! — so se njene oči uprle v moje oči. »Ne vem, kateri izmed naju je bolj zardel, ona ali jaz, Umazani, podli brlog se mi je zazdel lepši od kraljevskega dvorca in radostno sem potegnil vase njegov čad in dim. Niti sanjati se ne bi bil upal tega, kar je bila rekla, še manj pa tega, kar so mi povedale njene oči, ko so se srečale z mojimi in užgale vse moje bitje z žarkim ognjem ljubezni! Preslišal sem županov okrogli odgovor in njegov debeli smeh; osvestil sem se šele, ko se je Deniza umaknila za mater, da bi skrila svojo rdečico, in sem zagledal na njenem mestu markizo, ki je držala prst na ustih ter me z očmi opominjala, naj bom oprezen.

Romantični značaj, ki ga je dalo prigradi Denizino piznanje, je razrešil županu poslednji sum in osvojil njegovo srce. Sladko je gledal markizo ter se z očetovsko galantnostjo smejal njeni hčerki.

PERI-SA-BENZIT! PERI-SA-BENZIT! PERI-SA-BENZIT!

NAUK O GOSPODINJSTVU:

Benzit-Nadmilo je najštedljivejše milo, akoravno je nekaj dražje. Pri uporabi Benzit-Nadmila se rabi 30 do 50%, manj, kakor drugega mila. Benzit-Nadmilo razkroji 50%, več nesnag, kakor vsako drugo milo. Mala razlika v ceni se izravna valed neznatne porabe in velike učinkovitosti.

Vporablajte za omeščanje vode za pranje vedno TRI in rabili boste polovico Benzit-Nadmila, kakor navadnega drugega mila. Benzit-Nadmilo varuje perilo, ker je nepotrebno močno drgnjenje. Benzit-Nadmilo razkroji vsako nesnago kemičnim potom.

Benzit-Nadmilo

TVORNICE ZLATOROG - MARIBOR

CRKVENICA, SV. JELENA

Pension „Danica“

Tik ob morju, izvrstna slovenska kuhinja, kopališče brezplačno.

Cena Din 75—80 dnevno.

803

NOVI HOTEL »ROYAL«, BEOGRAD
Kralja Petra 70, potrebuje takoj

sekretarja

ki je vešč hotelskega knjigovodstva in govori poleg srbskega tudi nemški in francoski jezik. Reflektanti naj se z dokumenti pismeno javijo pod »G. 234« na Jugosl. Rudolf Mosse A. D. Beograd.

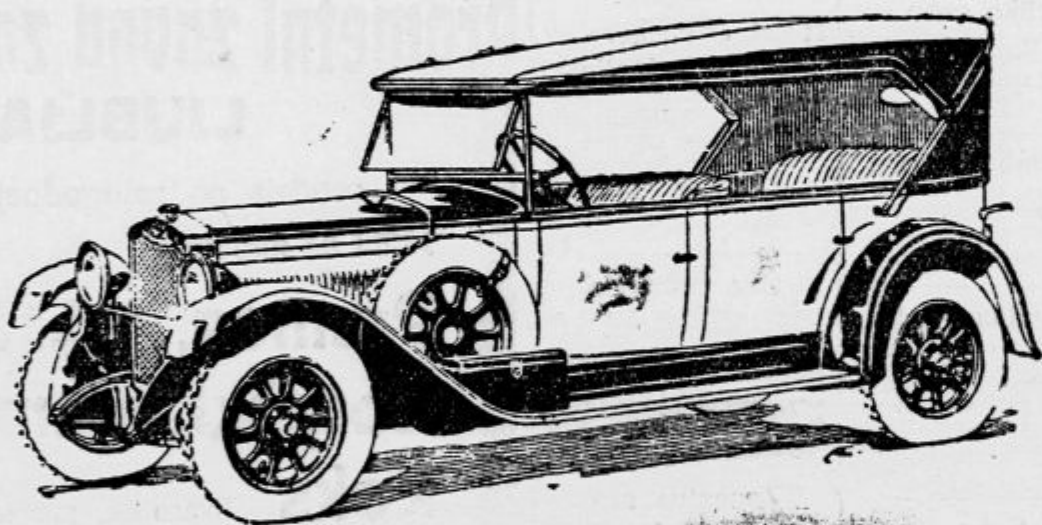
Zvitke
(role)
za računske stroje

ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6, I. nadst.
Telefon št. 2980

Naročite se na „Ponedeljek“!

FIAT Mod. 520

TORPEDO Din 89.500—

Najcenejši šestcilindrnik te kategorije.

8555

Jugoslav. FIAT-Automobilno Prometno d. d., Beograd

Avtorizirana prodajalca za Slovenijo:

Ljubljana: TRIUMPH-AUTO, D. Z. O. Z. Centrala, Ljubljana, Dunajska c. 36

Maribor: TRIUMPH-AUTO, D. Z. O. Z. Podružnica, Maribor, Frančiškanska ul. 13

Kopalne potrebščine

po

znižanih cenah

ZA DAME:

kopalne čepice	Din 7
kopalni čevlji	28
kop. tricot v vseh barvah	44
kop. obleka. čista volna	145
kop. obl. laquard (novost)	169
kop. obleka iz melanese	159
blaga	120
kop. tricot iz melanese	120
blaga	240
kop. plašč iz frotrija	88
solnčniki	

ZA GOSPODE:

kopalne hlače	Din 16
kop. obleka. črno-bela	56
kopalni čevlji	30
kopalni plašči	390

Zunanja naročila z obratno pošto!

A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS

LJUBLJANA Mestni trg 18-19

817

V globoki žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, svakinja, tetka

Elica Paleček

danes v torek, dne 17. julija mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 19. t. m. ob 17. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Gorenja vas, dne 17. julija 1928.

ŽALUJOČI OSTALI.